

DERISA, o.z.
Bridlicová 5582/15, 841 07 Bratislava

VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA NAD OSADOU MIERT

Zámer - doplnenie

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

marec 2026

OBSAH

I. Základné údaje o navrhovateľovi.....	2
1. Názov.....	2
2. Identifikačné číslo.....	2
3. Sídlo.....	2
4. Oprávnený zástupca navrhovateľa.....	2
5. Kontaktná osoba, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	2
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	3
1. Názov.....	3
2. Účel.....	3
3. Užívateľ.....	3
4. Charakter činnosti.....	3
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	3
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.....	4
7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	4
8. Opis technického a technologického riešenia.....	4
9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite.....	6
10. Celkové náklady.....	7
11. Dotknutá obec.....	7
12. Dotknutý samosprávny kraj.....	7
13. Dotknuté orgány.....	7
14. Povoľujúci orgán.....	7
15. Rezortný orgán.....	7
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	7
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.....	7
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.....	8
1. Charakteristika prírodného prostredia.....	8
1.1. Vymedzenie územia.....	8
1.2. Geologické pomery.....	8
1.3. Geomorfologické pomery.....	8
1.4. Klimatické pomery.....	9
1.5. Hydrologické pomery.....	9
1.6. Pôdne pomery.....	10
1.7. Biotopy a rastlinstvo.....	10
1.8. Živočíšstvo.....	11
1.9. Chránené územia.....	12
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	13
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	14
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	15
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia a možnostiach opatrení na ich zmiernenie.....	17
1. Požiadavky na vstupy.....	17
1.1. Záber pôdy.....	17
1.2. Nároky na dopravu.....	17
1.3. Spotreba vody.....	17
1.4. Spotreba elektrickej energie.....	17
1.5. Nároky na iné médiá a suroviny.....	17
1.6. Nároky na pracovné sily.....	17
2. Údaje o výstupoch.....	18
2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia.....	18

2.2. Odpadové vody.....	18
2.3. Odpady.....	18
2.4. Hluk a vibrácie.....	18
2.5. Iné výstupy.....	18
2.6. Vyvolané investície.....	19
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	19
3.1. Vplyvy na ovzdušie a klímu.....	19
3.2. Vplyvy na povrchové a podzemné vody	19
3.3. Vplyvy na horninové prostredie a pôdu	20
3.4. Vplyvy na biotopy a rastlinstvo.....	21
3.5. Vplyvy na živočíšstvo.....	22
3.6. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny.....	23
3.7. Vplyvy na územný systém ekologickej stability.....	23
3.8. Vplyvy na kultúrne pamiatky.....	23
3.9. Vplyvy na využívanie územia a socio-ekonomické aktivity.....	24
4. Hodnotenie zdravotných rizík.....	25
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia.....	25
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	25
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	26
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.....	26
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	26
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti.....	26
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.....	28
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	28
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.....	28
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie.....	29
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti pre výber optimálneho variantu.....	29
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	29
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.....	30
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia	31
VII. Doplnujúce informácie k zámeru.....	31
1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov.....	32
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru.....	32
3. Ďalšie doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	33
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru.....	33
IX. Potvrdenie správnosti údajov.....	33
1. Spracovatelia zámeru.....	33
2. Potvrdenie správnosti údajov	33

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov

DERISA, o.z.

2. Identifikačné číslo

IČO: 53887255

3. Sídlo

Bridlicová 5582/15
841 07 Bratislava

4. Oprávnený zástupca navrhovateľa

Ing. Richard Bezák
Bridlicová 5582/15
841 07 Bratislava
Tel: 0905/268147
E-mail: richard.bezak@mac.com

5. Kontaktná osoba, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Kontaktná osoba:

Ing. Richard Bezák
Bridlicová 5582/15
841 07 Bratislava
Tel: 0905/268147
E-mail: richard.bezak@mac.com

Miesto pre konzultácie:

Bridlicová 5582/15
841 07 Bratislava

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

1. Názov

VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA NAD OSADOU MIERT

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je vybudovanie vodozádržných opatrení mimo vodných tokov v k. ú. Veľké Pole.

3. Užívateľ

Užívateľom bude navrhovateľ a vlastníci dotknutých pozemkov.

4. Charakter navrhovanej činnosti

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 24/2006“) ide o novú činnosť, ktorá je zaradená v prílohe č. 8 zákona v *kap. č. 2 Vodné hospodárstvo, pol. č. 1 Priehrady, nádrže, hate alebo iné zariadenia určené na zadržiavanie, vzdúvanie alebo akumuláciu vody* v časti B zisťovacie konanie (s rozlohou od 5 do 100 ha) a *pol. č. 8 Opatrenia na ochranu pred povodňami vrátane suchých nádrží*.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

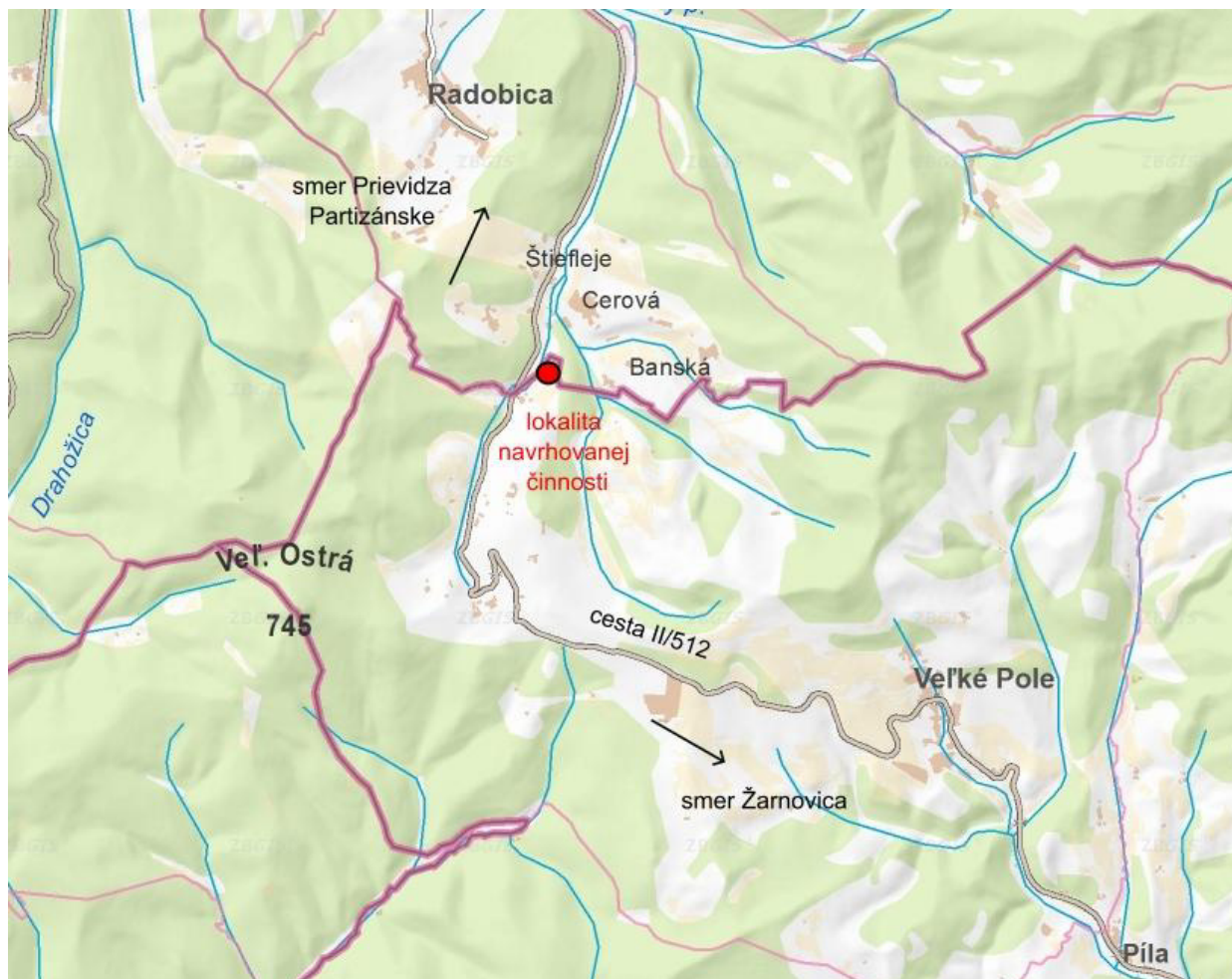
Katastrálne územie: Veľké Pole

Parc. č. KN-C 731/1, 733/5,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21, 735

Dotknuté pozemky sú umiestnené mimo zastavaného územia.

Lokalita sa nachádza v západnej časti okresu Žarnovica, v blízkosti hranice s okresom Prievidza (Trenčiansky kraj), na území obce Veľké Pole, severovýchodne od osady Miert.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (M 1 : 50 000)

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začiatok realizácie sa predpokladá v roku 2026. Prevádzka navrhovanej činnosti nemá určené obmedzenie.

8. Opis technického a technologického riešenia

Popis navrhovaného riešenia je prevzatý z projektovej dokumentácie stavebného zámeru, ktorý spracoval Ing. Ján Žember (máj 2025). Popis je doplnený o ďalšie údaje poskytnuté projektantom a navrhovateľom. Navrhovaná činnosť je spracovaná v jednom variante v súlade s platným zákonom 24/2006.

Predmetom činnosti je realizácia sústavy retenčných zasakovacích nádrží s retenciou zrážkovej vody a sústavy odvodňovacích rigolov a úvalov s retenčnou funkciou. Technicky ide o dva samostatné stavebné objekty:

SO1 – retenčné a akumulačné nádrže RN 1, RN 2, RN 3;

SO2 – odvodňovacie rigoly s retenčnou funkciou.

Umiestnenie jednotlivých objektov je zrejmé zo situácie v prílohe zámeru (Ing. Žember, 05/2025).

Parametre a kapacita prvkov navrhnuté v projekte vyplynuli z prepočtov na základe celkového zrážkového úhrnu na danú plochu, ktorý bol vypočítaný z intenzity zrážok v danom povodí podľa podkladov SHMÚ. Celkový úhrn zrážok na ploche bol prepočítaný v súlade s STN756101 na redukovaný odtok s použitím odtokového súčiniteľa pre daný vegetačný kryt lokality (listnatý les, trávny porast) a priemerný sklon terénu. Ročný odtok bol v projekte určený na 3750 m³, celková kapacita navrhovaných nádrží bola navrhnutá na zadržanie vody v rozsahu cca 70 % odtoku, t.j. 30 % vody spadnutej v čase zrážok odtečie priamo do povrchového toku. Vody zadržané v nádržiach budú zasakovať postupne a dotovať vodný tok počas dlhšieho časového obdobia bez zrážok.

Na zachytávanie vôd sa navrhujú líniové terénne prvky - plytké úvaly smerovo orientované priečne na spádnice povrchového a plytkého podpovrchového odtoku v celkovej dĺžke 482 m. Na zdržanie vôd sa navrhujú tri retenčné nádrže s celkovou plochou 1700 m², celkový objem nádrží je 2380 m³. Rigoly sa navrhujú v celkovej dĺžke 846 m, slúžia na prevádzanie sústredených vôd medzi úvalmi a nádržami. Celková plocha vodozádržných úprav je 73031 m². Záchytná plocha povodia je 2,155 km².

Nádrže sa navrhujú ako retenčné s priesakom. Sú tvorené hlinenými zhutnenými násypmi. Dno tvorí zhutnená zemina. Každá nádrž má zaústenie prítoku z odvodňovacieho rigolu a prepadovú hranu spevnenú kamenným zásypom. Po naplnení kapacity hornej nádrže (RN 1) pri nadbytku zrážok sa vody gravitačne odvádzajú do nižšie položenej nádrže. Z poslednej nádrže (RN 3) sa prepadom a rigolom prebytočná voda odvádza do vodného toku. Priesaky násypmi sú súčasťou retencie.

Nádrž č. 1 má kapacitu retenčného objemu cca 650 m³, plochu cca 480 m², pozdĺžny tvar cca 7 – 8 m šírky a cca 65 m dĺžky. Max. hladina v nádrži je určená kótou 454,50 m n. m., dno nádrže 453,00 m n. m.. Hĺbka vody v nádrži pri maximálnom naplnení nepresahuje 1,5 m pre zaručenie bezpečnosti v zimných mesiacoch.

Nádrž č. 2 má kapacitu retenčného objemu 600 m³, plochu cca 420 m², pozdĺžny nepravidelný tvar cca 10 m šírky a 40 m dĺžky. Max. hladina v nádrži je určená kótou 433,0 m n. m., dno nádrže 431,50 m n. m.. Hĺbka vody v nádrži nepresahuje 1,5 m.

Nádrž č. 3 má kapacitu retenčného objemu 1100 m³, plochu cca 800 m², pozdĺžny tvar cca 11 m šírky a 80 m dĺžky. Max. hladina v nádrži je určená kótou 418,0 m n. m., dno nádrže 416,5 m n. m.. Max. hĺbka vody v nádrži cca 1,5 m.

Nádrže sú prepojené rigolmi. V miestach spádu nad 5 % sú dno a boky rigolu zasypané štrkom frakcie 16/32 so zhutnením. Pri spáde nad 10 % je rigol prerušený spádiskom z gabiónov na zníženie rýchlosti vody. Na ploche sa navrhujú dva vsakovacie úvaly vrátane troch priepustov Dn 315 pre umožnenie prejazdu úvalov lesnou a poľnohospodárskou technikou.

Pre realizáciu budú využité najmä terénne úpravy (prehĺbenie a násyp svahu nádrží, tvarovanie úvalov a výkop rigolov), pričom odkopaná zemina sa použije priamo na násypy. Úpravy s použitím iných materiálov budú realizované bodovo (prepad z nádrží, spádisko na rigole pri vyššom sklone, priepusty).

Lokalita je prístupná existujúcimi účelovými komunikáciami.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Cieľom realizácie navrhovanej činnosti je spomalenie povrchového odtoku v čase intenzívnych zrážok zadržaním a postupným zasakovaním vôd v svahovitom teréne predmetnej lokality s použitím prevažne jednoduchých terénnych úprav. Vhodnosť lokality na vykonanie týchto opatrení bola overená závermi hydrogeologického posudku (Envigeo, a.s., 12/2025). Ten potvrdil, že územie je budované slabo až nepatrne priepustnými horninami, v dôsledku čoho značná časť padnutých zrážok, najmä intenzívnych, odteká rýchlym povrchovým odtokom v smere spádu terénu do toku Cerová, čo podporuje aj vyšší sklon územia. Povrchový odtok výrazne prevyšuje podzemný odtok, t. j. retencia vody v pôde a podloží je veľmi nízka, následne vzniká deficit v obdobiach bez zrážok, najmä v čase dlhotrvajúceho sucha. Zdržaním zrážkovej vody na lokalite sa umožní pomalšia a efektívnejšia infiltrácia a postupný odtok do recipientu. Zmiernenie nerovnomernosti v zrážkach a odtoku priaznivo ovplyvní aj mikroklimatické pomery územia, pôdnu vlhkosť a dotáciu vegetačného krytu pri zrážkovej deficite. Nové prvky je možné začleniť do pôvodného poloprirodného prostredia a bežného poľnohospodárskeho užívania pozemkov. V súvislosti s realizáciou vzniknú aj nové sekundárne vodné biotopy pre rozmnožovanie, napájanie a trofiu živočíchov, ktoré zvýšia diverzitu a doplnia mozaiku lúčnych, krovinných a lesných biotopov v rámci lokality.

Uvedené prvky plnia zároveň aj funkciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 7/2010 Z. z., aj keď to nie je ich primárnym účelom v danej lokalite. Lokalita sa administratívne nachádza v k. ú. Veľké Pole v okrese Žarnovica, ale hydrograficky spadá do čiastkového povodia Váhu, Cerová je prítokom Oslianskeho potoka, ktorý sa vlieva do toku Nitry pri obci Osľany (okres Prievidza). V zmysle platného Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu – aktualizácia 2021 (ďalej len „PMPR“) je navrhovaná lokalita súčasťou geografickej oblasti SKV054FD, ktorú tvorí povodie Oslianskeho potoka a jeho prítokov. Podľa prílohy II. PMPR, aktualizácia 2021 je vodný tok Osliansky potok zaradený medzi toky s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom, čo zodpovedá aj záverom predbežného hodnotenia povodňového rizika v zmysle aktualizácie 2024, počet ohrozených obyvateľov sa uvádza 29 pri Q_{10} , 113 pri Q_{100} , 227 pri Q_{1000} , ročná očakávaná škoda sa uvádza 0,12 mil. €. V rámci PMPR sa Osliansky potok pri obci Osľany zaraďuje medzi úseky vodných tokov, na ktorých sa vyskytli povodňové situácie s vyhláseným II. a III. stupňom povodňovej aktivity (1999, 2013). Podľa platného PMRP neboli v geografickej oblasti SKV054FD realizované opatrenia na ochranu pred povodňami. V zmysle PMRP prílohy č. V. sa navrhujú pre túto oblasť preventívne opatrenia podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 7/2010, ktoré chránia územie pred zaplavením z vodného toku (úprava Oslianskeho potoka v obci Osľany) a preventívne opatrenia podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. na poľnohospodárskych plochách a na lesných pozemkoch v rámci povodia. V zmysle PMRP sa konkrétne pre predmetnú geografickú oblasť SKV054FD navrhujú opatrenia na lesných pozemkoch a prilahlých pasienkoch a lúkach vhodné pre horské a podhorské oblasti (plocha vhodná pre aplikáciu 44,26 km²) vrátane doplnkových bodových a líniových opatrení (záchytné rigoly a jarky, infiltračné priekopy a depresie a pod.) a opatrenia na poľnohospodárskych pôdach (plochy vhodné na aplikáciu 4,85 km²) prevažne s lokálnym efektom, medzi nimi aj doplnkové navrhované opatrenia (zasakovací pás po vrstevnici, prielohy, priekopy). Podľa mapy opatrení manažmentu povodňového rizika je lokalita

navrhovanej činnosti súčasťou vymedzeného územia určeného na realizáciu opatrení v lesoch a na poľnohospodárskej pôde.

Navrhované vodozádržné prvky na lokalite v k. ú. Veľké Pole budú aj uvedenú funkciu preventívnych opatrení v zmysle PMPR s efektom spomalenia odtoku do povrchových tokoch a zvýšenia retencie v rámci hornej časti povodia Oslianskeho potoka, nakoľko Osliansky potok je významne dotovaný aj prítokmi Cerovej ako prítoku. Opatrenia sa navrhujú ako trvalé bez nárokov na pravidelné prevádzkové náklady.

10. Celkové náklady

Predpokladané celkové náklady navrhovanej činnosti sa odhadujú na cca 220000 € .

11. Dotknutá obec

Veľké Pole

12. Dotknutý samosprávny kraj

Banskobystrický samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány

Okresný úrad Žarnovica, Odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Žarnovica, Pozemkový a lesný odbor
Okresný úrad Žarnovica, Odbor krízového riadenia
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Žiar nad Hronom

14. Povoľujúci orgán

Okresný úrad Žarnovica, Odbor starostlivosti o životné prostredie

15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolenie vodnej stavby podľa zákona č. 364/2004 o vodách v znení neskorších predpisov

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

1. Charakteristika prírodného prostredia.

1.1. Vymedzenie územia

Navrhovaná činnosť je situovaná v severnej časti k. ú. Veľké Pole, severne od osady Miert. Priamo riešené územie je vymedzené dotknutými pozemkami mimo zastavaného územia v zmysle situácie, ktorá je v prílohách zámeru. Z hľadiska posúdenia prírodných pomerov je širším dotknutým územím východná časť geomorfologického celku Tribeč. Podrobnejší popis prihliada na špecifický charakter priamo dotknutej lokality a jej bezprostredného okolia. Z hľadiska socioekonomického posúdenia je riešeným územím administratívna jednotka obce Veľké Pole s prihliadnutím na širšie územie okresu Žarnovica a regiónu.

1.2. Geologické pomery

V rámci geologickej stavby Západných Karpát je dotknuté územie zaradené ako mezozoikum vnútorných Karpát, na geologickej stavbe sa podieľajú sedimentárne horniny kvartéru a podložné mezozoické horniny. Z geologického hľadiska riešené územie vo východnej časti Tribeča tvorí litostratigrafická jednotka pieščitých až škvrnitých vápencov, rádiolaritov, hľuznatých vápencov tzv. panvového vývoja liasu s vekom hetanž až kimeridž.

V podloží lokality projektu (severná časť) je zastúpené ždiarske súvrstvie s doskovitými až lavicovitými, sivozelenými, zelenými a červenými rádiolárovými vápencami a rádiolaritmi veku stredná až mladšia jura. Súvrstvie predstavuje typický člen križňanského príkrovu napriek malej hrúbke (do 30 m). Smerom na juh sa vyskytuje karpatský keuper: kremenné pieskovce, arkózy, zlepenice, ílovité bridlice, dolomity z mladšieho triasu.

Kvartérny pokryv v riešenom území tvoria ostatné bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty svahovín a sutín nečleneného predkvartérneho podložia.

V zmysle inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska je dotknuté územie súčasťou rajónu predkvartérnych hornín, rajónu vápencovo-dolomitických hornín.

V riešenom území sa nenachádzajú prieskumné územia, výhradné ložiská nerastných surovín s určeným chráneným ložiskovým územím ani ložiská nevyhradených nerastov. Nie sú evidované staré banské diela.

1.3. Geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska patrí predmetné územie do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti, celku Tribeč, podcelku Rázdiel, časti Veľkopoľská vrchovina. Lokalita sa nachádza v okrajovej východnej časti celku na styku s geomorfologickým celkom Vtáčnik.

Základným typom erózo-denudačného reliéfu v dotknutej východnej časti celku Tribeč je planačno-rázsochový reliéf, základnou morfoštruktúrou je vulkanická bloková štruktúra Slovenského stredohoria. Pre územie je charakteristický hornatinový reliéf s hlbokými zarezanými dolinami so slabo vyvinutou nivou alebo bez nivy.

Riešená lokalita sa nachádza na severozápadných svahoch kóty Podskálie (597 m n.m.) na pravej strane údolia vodného toku Cerová. Dotknuté pozemky sa nachádzajú v svahovitom teréne v nadmorskej výške 415 m n.m. až 502 m n.m. Sklon terénu dosahuje priemerne 26 %. Terén má severozápadnú orientáciu.

1.4. Klimatické pomery

Širšie riešené územie sa nachádza na rozhraní chladnej a teplej klimatickej oblasti. priamo dotknuté územie aj vlastná lokalita leží v teplej klimatickej oblasti, v mierne teplom klimatickom okrsku, veľmi vlhkom, vrchovinovom okrsku. Je charakteristický menej ako 50 letnými dňami v roku a júlovými teplotami nad 16°C.

Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje medzi 6 - 7 °C. Najchladnejším mesiacom v roku je január, s priemernými teplotami - 4 až - 5°C. Najteplejším mesiacom je júl, s priemernými teplotami 16 až 18°C. Na najteplejšie mesiace sú viazané aj najvyššie hodnoty evapotranspirácie. Priemerný ročný úhrn zrážok je okolo 800 - 900 mm, priemerné úhrny zrážok v januári pre hodnotené územie sú 60 - 70 mm a v mesiaci júli okolo 80 - 100 mm. Absolútne mesačné maximum zrážok pre túto oblasť je 300 - 350 mm. Podľa údajov SHMU z najbližšej zrážkomernej stanice Veľké Uherce je priemerný ročný úhrn zrážok za posledných 30 rokov 685 mm. V súčasnom období sa prejavuje značná variabilita v úhrnoch za jednotlivé roky. Počet dní v roku so snehovou pokrývkou je okolo 80 - 100 dní. Klimatický ukazovateľ zavlaženia poukazuje na výrazný nadbytok zrážok oproti výparu. V území prevláda severozápadné prúdenie vzduchu.

1.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery

Územie je súčasťou vrchovinnó-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku, pre ktorý je charakteristické maximum priemerného mesačného prietoku v marci, minimum v novembri, vysoká vodnatosť v období marec - apríl s výrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a zimy. Vodné toky sú z hľadiska vodnatosti veľmi rozkolísané, v období výdatných zrážok prietoky pomerne rýchlo stúpajú, v čase deficitu zrážok sú stavy nízke.

Riešené územie spadá do hlavného povodia Váhu a čiastkového povodia rieky Nitra po ústie Bebravy (hydrologické číslo 4-21-11). Lokalitu navrhovanej činnosti odvodňuje vodný tok Cerová (hydr. č. 4-21-11-077), čo je tok V. rádu. Je ľavostranným prítokom Oslianskeho potoka (hydr. č. 4-21-11-076), ktorý sa vlieva do rieky Nitra pod obcou Oslany.

Podľa Plánu manažmentu čiastkového povodia Váhu (aktualizácia 2021) je najbližším vodným útvarom povrchových vôd dolný tok Oslianskeho potoka v rkm 7,3 až 14,6 - SKN0048 Osliansky potok zaradený medzi malé toky v nadmorskej výške 200 až 500 m v Karpatoch (typ K2M).

Dotknuté územie patrí do hydrogeologického regiónu: Mezozoikum a paleozoikum severovýchodnej časti Tribeča. Hydrogeologické pomery charakterizuje kvantitatívne nízka až mierna prietochnosť a hydrogeologická produktivita. Určujúcim typom je krasová a krasovo-puklinová priepustnosť.

Hydrogeologický prieskum (Envigeo, s.r.o., 12/2025) potvrdil na lokalite deluviálne sedimenty v hrúbke 0 až 2 m s veľmi slabou až nepatrnou priepustnosťou a podložné vrstvy mezozoika so slabou priepustnosťou, ktoré neumožňujú dostatočnú infiltráciu zrážkových vôd do horninového

prostredia. V dôsledku toho prevažuje povrchový odtok, ktorým zrážková voda, najmä pri intenzívnych dažďoch, odteká rýchlo do recipientu (Cerová), trajektórie prúdenia sú dané reliéfom územia.

V zmysle Plánu manažmentu čiastkového povodia Váhu (aktualizácia 2021) je v dotknutom území vymedzený útvar podzemnej vody v predkvartérnych horninách SK200150FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Tribeča.

Priamo riešené územie vrátane dotknutej lokality sa nachádza mimo geotermálne aktívnych oblastí. Smerom na východ je hranica geotermálnej oblasti stredoslovenské neovulkanity.

Na lokalite zámeru nie sú zaznamenané prameniská a vývery podzemných vôd.

Vodný tok Osliansky potok je zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky. Lokalita nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti ani pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov. Najbližší vodárensky využívaný výver má infiltračnú oblasť mimo riešeného územia (v masíve Veľká Ostrá).

1.6. Pôdne pomery

Ako hlavný pôdotvorný substrát v riešenom území sa uplatňujú karbonátové horniny, z pôdnych typov sa uplatňujú rendziny a kambizeme. Priamo na lokalite je zastúpená pôdna jednotka rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín. V širšom okolí sa vyskytujú aj kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné rendziny a pararendziny zo zvetralín silikátovo-karbonátových hornín (flyš) a vápencov.

Z hľadiska zrnitosti prevládajú v dotknutom území piesčito-hlinité pôdy.

Z hľadiska bonity sú na lokalite zastúpené kambizeme, silne skeletovité, stredne hlboké, stredne ťažké pôdy zo skupiny kvality 9.

1.7. Biotopy a rastlinstvo

Na základe fytogeograficko – vegetačného členenia (Plesník, 2002) riešené územie patrí do kryštálicko-druhohornej oblasti v rámci dubovej zóny, horskej podzóny, do okresu Tribeč, podokresu Rázdiel.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na lokalite navrhovanej činnosti a v širšom území tvoria Karpatské dubovo-hrabové lesy, ktoré pôvodne pokrývali podstatnú časť územia.

Riešené územie bolo v minulosti pretvorené človekom, čomu zodpovedá charakter súčasnej vegetačnej pokrývky. Reálnu vegetáciu v širšom dotknutom území tvorí mozaika lesných a nelesných spoločenstiev, prevažne sekundárneho pôvodu. Pôvodné dubovo-hrabové lesné porasty boli v minulosti nahradené trvalými a poľnými kultúrami alebo premenené na sekundárne lesy.

Nelesné spoločenstvá v území tvoria prevažne biotopy lúk a pasienkov v širších údoliach potokov a na hrebeňoch a svahoch. Sú kosené prevažne raz do roka. V lokalitách, kde sú vhodne extenzívne využívané, charakterom zodpovedajú biotopu európskeho významu Lk1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky.

Lesné porasty tvoria listnaté a zmiešané lesy, prevažne bučiny a dubiny s prímiesou ďalších drevín. Vodné toky v tejto oblasti sprevádzajú súvislé alebo fragmentované brehové porasty charakteru podhorských jelšín.

Lúčne biotopy miestami podliehajú výraznej sukcesii z dôvodu obmedzenia hospodárenia, lokálne z náletu vznikli mimolesné drevinové porasty na väčších plochách, v menších skupinách alebo líniách.

V sídlach je zastúpená vnútrošidelná vegetácia, sekundárne rastlinstvo záhrad a sádov, vyskytujú sa ruderalne spoločenstvá na opustených a nevyužívaných plochách.

Priamo na lokalite navrhovanej činnosti je reálna vegetácia tvorená svahovým lúčnym biotopom a náletovou drevinovou vegetáciou. Po jej obvode sa nachádzajú lesné porasty, biotop vodného toku so sprievodnou vegetáciou a vegetácia záhrad v osade Miert. Popis reálnej vegetácie je spracovaný na základe dostupných zdrojov (informačné zdroje ŠOP SR, dokument RUSES okresu Žarnovica, Plán starostlivosti o les) a terénneho prieskumu na overenie stavu lokality pre potreby zámeru vykonaného mimo vegetačného obdobia (október 2025).

Trávne spoločenstvá sú kosené max. raz do roka. V hornej časti lokality je lúčne spoločenstvo kvalitnejšie a pravidelne extenzívne užívané. Hospodárenie na dolnej lúke je sčasti obmedzené, porasty v okrajových častiach a v alúviu vodného toku degradujú, pravdepodobne z dôvodu ťažšieho prístupu a zamokrenia. Dostupné zdroje a obhliadka lokality nasvedčuje tomu, že hodnotnejšie lúčne spoločenstvá, najmä na hornej lúke môžu mať potenciálne charakter biotopu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (Natura 6510).

Z užívania sú úplne vylúčené TTP na strmšom svahu pod terénnou hranou, ktorá oddeľuje hornú a dolnú časť lúky. Tu bol lúčny biotop nahradený náletovým porastom drevín. Aktuálne je krovitý porast odstránený, v štádiu primárnej sukcesie vysokých bylín a krov, ponechané tu boli vzrastlé solitérne dreviny v počte cca 20 kusov. Náletové kry a stromy sú zastúpené aj na medzi v rámci dolnej lúky, na okrajoch lúky, v okolí usadlostí osady, jednotlivo sa vyskytujú aj solitéry na lúke. Z drevín sú v náletoch zastúpené druhy: javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor poľný (*Acer campestre*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), smrek obyčajný (*Picea abies*), vrbá rakytová (*Salix caprea*), topol čierny (*Populus nigra*), jabloň planá (*Malus sylvestris*), ruža šíповá (*Rosa canina*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*) a i.. Vodný tok na západnom okraji lokality lemuje brehový porast podhorskej jelšiny, z drevín sú zastúpené jelša sivá (*Alnus incana*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*).

Lesné porasty nadväzujú na lokalitu smerom na sever a východ. Ide o hospodárske lesy vo veku cca 60 rokov, ktoré lesným typom zodpovedajú podhorským kvetnatým bučinám. Výbežok lesa v severnej časti tvorí zmiešaný porast buka lesného (*Fagus sylvatica*), smreka obyčajného (*Picea abies*) a hrabu obyčajného (*Carpinus betulus*) s prímiesou duba zimného (*Quercus petraea*). Porasty na východe tvoria čisté bučiny a bučiny s prímiesou iných drevín: borovica lesná (*Pinus sylvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*), smrekovec opadavý (*Larix decidua*).

Prítomnosť invázných druhov rastlín nie je na lokalite evidovaná a nebola zistená ani obhliadkou lokality.

1.8. Živočíšstvo

Podľa zoogeografického členenia pre terestrický biocyklus Slovenska (Jedlička, Kalivodová 2002) je dotknuté územie súčasťou podkarpatského úseku v rámci provincie listnatých lesov; z

hľadiska limnického biocyklu (Hensel, Krno 2002) patrí do stredoslovenskej časti podunajského okresu pontokaspickej provincie.

V dotknutom území sa vyskytuje živočíšstvo prevažne submontánneho pásma. Z hľadiska prírodných podmienok a ekologických nárokov živočíchov môžeme v širšom záujmovom území vyčleniť ako základné typy biotopov: biotop lesov, polí a lúk, tečúcich vôd a ľudských sídiel.

Na vlastnej lokalite činnosti dominujú zoocenózy dvoch typov. Prevažuje biotop lúk a biotop krovín a ekotónu, na ktoré sú trvale viazané mnohé bezstavovce, z cicavcov napr. hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), jež východoeurópsky (*Erinaceus europaeus*), plazy ako jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*). V náletových porastoch hniezdia viaceré druhy vtákov, napr. žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka belasá (*Cyanistes caeruleus*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*) a i..

Pre lov a trofiu využívajú tieto stanovištia ďalšie živočíchy, ktoré majú generačné a pobytové biotopy v bukových a zmiešaných porastoch v okolí lokality, najmä kopytníky ako srnec lesný (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*) a sviňa divá (*Sus scropha*), menšie šelmy kuna skalná (*Martes foina*), líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), netopiere alebo dravce myšiak hôrny (*Buteo buteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*). Príležitostne z dôvodu trofie alebo migrácie sa môže vyskytnúť aj medveď hnedý (*Ursus arctos*).

Pravdepodobný je aj výskyt hemisynatropných druhov živočíchov vo väzbe na rekreačné osídlenie a záhrady v susediacej osade Miert.

Západným okrajom preteká vodný tok Cerová, ktorý lemuje podhorská jelšina, tu sa vyskytujú vodné a na vodu viazané živočíchy. Potok má charakter pstruhového pásma, v dotknutom úseku nemá väčší ichtyologický význam, vyskytuje sa hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilopus*), pstruh potočný (*Salmo trutta*), na brehoch žijú semiakvatické druhy vtákov a drobných cicavcov, užovka obojková (*Natrix natrix*), pri love môže migrovať vydra riečna (*Lutra lutra*), ktorá trvale obýva nižšie úseky tokov.

Priamo na lokalite nie sú evidované vhodné trvalé biotopy rozmnožovania obojživelníkov, ale je pravdepodobné, že v alúviu toku a v koľajach na lesných cestách môžu vznikať periodické mláky, ktoré obsadzuje za účelom reprodukcie kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

Priamo na lokalite nie sú evidované významnejšie migračné trasy suchozemských živočíchov, na dotknutých pozemkoch prebieha najmä lokálna potravná migrácia kopytníkov a malých šeliem viazaná na prechod lesného a lúčneho biotopu, ekotónu a vodný tok. To dokladujú aj početné pobytové znaky zaznamenané terénnou obhliadkou. Okrajovo je pravdepodobný aj pohyb v rámci vyššej migrácie, príležitostne aj u veľkých šeliem. Ťažisková migrácia je viazaná na centrálny hrebeň Tribeča a Vtáčnika západne od lokality (nadregionálny terestrický koridor).

1.9. Chránené územia

Lokalita, kde je navrhovaná činnosť umiestnená, sa nachádza v území s druhým stupňom ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 543/2002“), je súčasťou Chránenej krajinej oblasti Ponitrie, v jej severovýchodnej časti.

Na lokalite navrhovanej činnosti ani v jej bezprostrednom okolí sa nenachádzajú maloplošné chránené územia národnej siete ani lokality sústavy Natura 2000.

Najbližšie chránené územie národnej siete je Prírodná rezervácia Dobrotínske skaly (cca 2 km západne).

Najbližšími lokalitami európskej sústavy Natura 2000 sú územia európskeho významu SKUEV00013 Stráž (cca 400 m juhovýchodne), SKUEV4036 Radobické lúky (cca 800 m severne), SKUEV0273 Vtáčnik (cca 1000 m severozápadne) a SKUEV4028 Brezová (cca 1200 m západne).

Dotknuté územie nezasahuje do lokalít zaradených do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach. V katastrálnom území dotknutej obce ani v okolí nie sú evidované chránené stromy.

Lokalita nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.

Štruktúra a stabilita krajiny

Súčasnú krajinu štruktúry dotknutého územia možno charakterizovať ako komplex krasovej vrchoviny a vrchoviny na pestrých karbonátových a nekarbonátových horninách s prevahou listnatých lesov. Súčasná krajina v dotknutom území je výsledkom pretvorenia človekom, najmä odlesňovania. Je typická striedaním listnatých lesov, lúk a pasienkov, čím sa vytvorila stabilná mozaikovitá krajinná štruktúra. Typické je rozptýlené vidiecke osídlenie (štále).

V dotknutom území prevláda druhotná krajinná štruktúra (lúky, sekundárne lesy, zastavané plochy, technická infraštruktúra), primárna štruktúra je zastúpená len vo fragmentoch (mimoľesná drevinná vegetácia, vodné toky a líniová sprievodná zeleň).

Z hľadiska ekologickej stability (SAŽP, 2020) sa územie obce veľké Pole zaraďuje do 4. stupňa (veľký význam), čo vyplýva z vysokého podielu krajinných prvkov s vyšším stupňom stability (lesy, extenzívne lúky, mimoľesná drevinná vegetácia) a nízkej urbanizácie priestoru.

Priamo na lokalite navrhovanej činnosti prevažujú plochy stredného až veľkého významu (trvalý trávny porast extenzívne využívaný s nelesnou vegetáciou). V bezprostrednom okolí sa vyskytujú prvky lesa a vodných tokov (veľký význam) a rozptýlená vidiecka zástavba osady Miert (malý až stredný význam).

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Lokalita navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadneho prvku územného systému ekologickej stability. Podľa platného dokumentu Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Žarnovica (SAŽP, 2020) sa v širšom dotknutom území nachádzajú nasledovné prvky: Regionálne biocentrum Stráž (RBc1) tvorí mozaika dubových a bukových porastov s lúčnymi a pasienkovými spoločenstvami, s výskytom horských druhov rastlín a živočíchov. Nachádza sa východne a južne od lokality, najbližšia vzdialenosť je približne 500 m.

Nadregionálny terestrický biokoridor Tribeč (NRBk1) vedie hrebeňom pohoria Tribeč, tvorí ho mozaika lesných, lúčnych a krovitých biotopov, ktoré umožňujú pohyb živočíchov viazaných na terestrické prostredie, najmä suchozemských stavovcov. Koridor prechádza západne od lokality vo vzdialenosti 300 m a viac.

Scenéria krajiny

Z hľadiska scenérie predstavuje širšie územie veľmi hodnotný priestor. Vyznačuje sa geomorfologickou členitosťou, mozaikou lúčneho a lesného typu krajiny a rozptýlenou formou osídlenia, čo zvyšuje vizuálnu kvalitu.

Na vlastnej lokalite sa vizuálne uplatňujú pozitívne prvky, a to enklávy TTP so solitérnymi drevinami obkolesené listnatými a zmiešanými porastmi a brehovým porastom toku. Rozptýlené objekty osady Miert sú umiestnené v sprievodnej vysokej vegetácii, vizuálne defekty sú len lokálne. Rušivým prvkom je línia nadzemného elektrického vedenia prechádzajúca lokalitou.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.

Obyvateľstvo a sídla

Zámer je situovaný na území obce Veľké Pole v okrese Žarnovica. Obec je situovaná v severovýchodnej časti okresu s väzbou na okresné mesto, ale aj na mestá v susednom kraji (Prievidza, Partizánske). Obec tvorí centrálna časť a rozptýlené osady. Domový fond predstavuje 308 RD a bytov. Počet obyvateľov obce je 431 (údaj z r. 2021), v minulosti populácia poklesla, od r. 2017 je zaznamenaný nárast obyvateľov. V obci žije regresívny typ populácie s vysokým podielom obyvateľov poproduktívneho veku a nízkym prirodzeným prírastkom, mortalita prevyšuje natalitu. Prírastok populácie je spôsobený migráciou. Prevažná časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva za zamestnaním dochádza mimo obce.

Navrhovaná činnosť je situovaná v okrajovej časti územia obce nad osadou Miert, ktorú tvorí 6 objektov, ktoré sú v súčasnosti využívané pre rekreačné/chalupárske účely.

Socio-ekonomické aktivity

Výroba a priemysel v okrese Žarnovica je sústredená v okresnom meste, v Nove Bani, Hodruši-Hámroch a iných obciach. Dominuje strojárka výroba, stavebná výroba, spracovanie rúd a i.. V obci Veľké Pole sa výrobné prevádzky nenachádzajú.

Energetika v obci je riešená z 22 kV vzdušného elektrického vedenia. Obec nie je plynofikovaná.

Z hľadiska ťažby nerastných surovín dotknuté územie nepatrí medzi významné oblasti. V širšom okolí lokality sa nenachádzajú prieskumné územia, chránené ložiskové územia a výhradné ložiská surovín. V k.ú. Veľké Pole v blízkosti sídla sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu Zaller, kde prebieha aktívna ťažba stavebného kameňa (dolomitický vápenec).

Dopravná dostupnosť obce veľké Pole je z okresu Žarnovica aj z okresu Partizánske a Prievidza, ktoré sú prepojené cestou 2. triedy II/512. Tá umožňuje napojenie na cestný ťah I/58 a R1 Bratislava – Nitra – Banská Bystrica, ktorá vedie Pohroním, a na cestný ťah I/64 na Ponitrie. Cesta II/512 prechádza sídlom Veľké Pole. Obsluhu územia zabezpečujú miestne komunikácie a sieť účelových ciest. Územie je dostupné autobusovými linkami. Železničnú dopravu zabezpečuje trať Bratislava – Zvolen – Lučenec a Nové Zámky - Zvolen - Košice so stanicou v Žarnovici. Najbližším letiskom je Sliač cca 40 km od Žarnovice.

Lokalita navrhovanej činnosti je situovaná v blízkosti cesty II/512 a zastávky autobusových spojov. Je dostupná z osady Miert účelovými komunikáciami.

Lesné hospodárstvo v okrese sa sústreďuje v hornatej časti. Prevládajú hospodárske lesy, v malej miere ochranné lesy. Hospodárenie zabezpečujú Lesy SR a spoločenstvá, malá časť lesov je súkromná a obecná.

Lesy v okolí lokality činnosti sú v LHC Partizánske, lesný celok Horná Ves. Vlastná lokalita v severnej časti okrajovo zasahuje do lesného porastu 3310c a časť navrhovaných objektov v severnej a východnej časti lokality je situovaná v ochrannom pásme lesa. Dotknuté sú lesné porasty kategórie hospodársky les, hospodárenie zabezpečujú Lesy SR, š.p., OZ Tribeč.

Poľnohospodárske využitie v okrese sa sústreďuje na svahoch a v alúviách tokov. Ide o typ krajiny s prevahou TTP, s malou intenzitou poľnohospodárskej výroby. Rozhodujúcou aktivitou je živočíšna výroba. Lokalitu navrhovanej činnosti v k.ú. Veľké Pole tvoria poľnohospodárske pozemky druhu TTP. Pôda je zaradená do 9. bonitnej skupiny. Ide o menej produkčné trvalé trávne porasty. Poľnohospodársku pôdu na území obce obhospodaruje prevažne Poľnohospodárske družstvo Veľké Pole.

Z hľadiska vodohospodárskeho patrí územie do hlavného povodia Váhu, čiastkového povodia Nitry. Väčšina tokov je v správe Povodia Váhu. Územie nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti. Do južnej a západnej časti územia zasahujú PHO zdrojov pitných vôd 2. stupňa. Obec Veľké Pole má zásobovanie pitnou vodou z vlastného zdroja verejným vodovodom, v rozptýlenom osídlení je zásobovanie zabezpečené z vlastných studní. V obci nie je vybudovaná kanalizácia, pre likvidáciu splaškových vôd sa využívajú žumpy.

V rámci regionalizácie cestovného ruchu na Slovensku leží dotknuté územie v Pohronskom regióne celoštátneho významu (región Tekova) na hranici s Hornonitrianskym regiónom. V území dominuje letná turistika, bežecké lyžovanie, cykloturistika, vidiecky turizmus a poznávací turizmus. Obec Veľké Pole má potenciál pre agroturizmus, pobytovú rekreáciu a chalupárstvo viazané na rozptýlenú zástavbu vrátane dotknutej osady Miert. Územím obce Veľké Pole prechádza značená turistická trasa hrebeňom Tribeča a Vtáčnika (Ponitrianska magistrála) a viaceré cykloturistické trasy.

Z hľadiska zdravotnej, školskej a sociálnej infraštruktúry je vyššia vybavenosť v rámci okresu Žarnovica sústredená v okresnom meste. V obci Veľké Pole sa nachádza základná občianska vybavenosť – domov sociálnych služieb, materská škola, poštový úrad, požiarna zbrojnica, obecný úrad, kultúrny dom, ihrisko, pohostinské zariadenia a maloobchodné predajne.

Kultúrnohistorické hodnoty územia

Obec Veľké Pole vznikla na obchodnej ceste medzi Ponitriím a Pohroním. Prvá zmienka o obci pochádza z r. 1332. Patrí do Stredoslovenskej kopaničiarskej oblasti (Stredoslovenská Novobanská štálová oblasť). História obce je spojená s nemeckou kolonizáciou (bane na striebro a olovo), s remeslami a poľnohospodárstvom.

V dotknutom území sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky evidované v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR ani evidované archeologické lokality. Z kultúrno-historických pamiatok sa v obci nachádza rímskokatolícky kostol, kaplnka, morový stĺp a pamätník padlým v 1. svetovej vojne.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

V rámci environmentálnej regionalizácie SR patrí dotknuté územie v severnej časti okresu Žarnovica do regiónu s nenarušeným prostredím, kde je prevaha vidieckeho osídlenia a lesnej

a lúčnej krajiny. Mierne narušené prostredie prislúcha urbanizovanej a priemyselne rozvinutejšej východnej časti územia (okresné mesto), kde je sústredená aj väčšia časť obyvateľstva.

Kvalita ovzdušia

Na kvalite ovzdušia sa značnou mierou podieľa aj prenos škodlivín zo zahraničných zdrojov (priemyselné aglomerácie v Česku a Poľsku). V regionálnom meradle sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov, oxid siričitý, oxidy dusíka, uhľovodíky, ťažké kovy, najvýznamnejšími zdrojmi znečisťovania sú banské, energetické a priemyselné prevádzky na Hornej Nitre (Nováky, Zemianske Kostoľany, Prievidza, Partizánske

Stav ovzdušia v oblasti Veľkého Poľa je ovplyvnený lokálnymi zdrojmi vykurovania na tuhé palivo a výfukovými plynmi z osobných a nákladných automobilov na ceste 2. triedy. V katastri obce nie sú významnejšie stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

Kvalita vody

Podľa Plánu manažmentu čiastkového povodia Váhu (aktualizácia 2021) je na území vymedzený útvar podzemnej vody v predkvartérnych horninách SK200150FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Tribeča, pre ktorý sa uvádza dobrý chemický stav a dobrý kvantitatívny stav. Dotknutý prirodzený vodný útvar SKN0048 Osliansky potok dosahuje dobrý chemický stav a dobrý ekologický stav.

Väčší znečisťovatelia podzemných a povrchových vôd sú prítomní v hornonitrianskej kotline vo väzbe na banské, energetické a priemyselné prevádzky (Nováky, Zemianske Kostoľany). Na území obce Veľké Pole nie sú evidované väčšie zdroje znečistenia, znečistenie môže pochádzať z nevhodnej individuálnej likvidácie splaškových vôd a poľnohospodárstva.

Stav pôdy a horninového prostredia

Dotknuté územie patrí do oblasti nekontaminovaných a mierne kontaminovaných pôd s geogénne podmieneným obsahom niektorých rizikových prvkov. V blízkosti zastavaného územia obce Veľké Pole sú evidované štyri bývalé skládky upravené alebo čiastočne upravené. Na lokalite navrhovanej činnosti nie sú evidované žiadne zdroje kontaminácie.

Priamo na lokalite a v jej blízkom okolí nie je zaznamenaný výskyt geodynamických javov, náchylnosť územia na svahové pohyby je nízka. Svahové poruchy typu stabilizovaných a potenciálnych zosuvov sú evidované na pravej strane údolia Banského potoka, východne od lokality, najbližšie pri osade Banská. Evidované je stredné radónové riziko na väčšine územia vrátane dotknutej lokality, seizmické ohrozenie územia dosahuje 5 – 6 MSK-64.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotné riziká z hľadiska chronických ochorení plynúce zo znečistenia podzemných vôd a pôdy sa uvádzajú v okrese Žarnovica ako nulové až nízke. Zdravotný stav obyvateľov v dotknutej oblasti Veľkého Poľa priaznivo ovplyvňuje vyššia kvalita prostredia (priaznivá štruktúra krajiny, vidiecke osídlenie, absencia veľkých zdrojov znečistenia).

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

1. Požiadavky na vstupy

1.1. Záber pôdy

Vodozádržné opatrenia sa navrhujú na pozemkoch TTP s celkovou výmerou 73031 m². Vlastné retenčné nádrže majú plochu celkovo 1700 m². Činnosť nebude spojená s trvalým záberom poľnohospodárskej ani lesnej pôdy, realizácia sa predpokladá terénymi úpravami.

1.2. Nároky na dopravu

Lokalita navrhovanej činnosti je dostupná z cesty II/512 a existujúcou prístupovou komunikáciou k osade Miert. Predmetné pozemky sú z osady dostupné poľnými cestami. Stavebný prístup na lokalitu bude riešený po týchto cestách. Výstavba si nevyžaduje úpravy alebo výluky v súčasnom dopravnom systéme. Prevádzka nemá nároky dopravu.

1.3. Spotreba vody

Navrhovaná činnosť nebude spojená s potrebou pitnej vody. V etape realizácie bude potreba pitnej vody pre pracovníkov riešená dovozom na lokalitu.

1.4. Spotreba elektrickej energie

Realizácia ani prevádzka vodozádržných opatrení si nevyžaduje zásobovanie elektrickou energiou.

1.5. Nároky na iné médiá a suroviny

V súvislosti s realizáciou terénnych úprav sa predpokladá potreba zeminy na vytvorenie násypov a valov. Bude použitý materiál z výkopu nádrží a úvalov. V malej miere budú použité materiály ako kameň, štrk, gabióny a pod.. Pre prevádzku stavebnej techniky sa počíta s pohonnými hmotami.

Prevádzka navrhovanej činnosti nemá žiadne nároky na suroviny a energie.

1.6. Nároky na pracovné sily

Nároky na pracovné sily počas realizácie budú závisieť od dodávateľa prác, t.j. realizátora terénnych úprav.

2. Údaje o výstupoch

2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia v realizačnej fáze bude stavebný stroj, prípadne stroje na zemné práce a úpravu terénu a súvisiaca doprava. Budú produkovať emisie výfukových plynov a sekundárnu prašnosť. Plošným zdrojom emisií bude vlastné stavenisko. Pôsobenie bude dočasné a krátkodobé. Prevádzka vodozádržných opatrení nie je spojená s produkciou znečisťujúcich látok do ovzdušia.

2.2. Odpadové vody

Počas prevádzky nebudú produkované splaškové odpadové vody. Počas realizácie bude potreba riešená suchým WC. Súčasťou činnosti nie je vznik zastavaných a spevnených plôch, ktoré budú produkovať dažďové vody.

2.3. Odpady

Vzhľadom na charakter a rozsah činnosti je predpoklad minimálnej tvorby odpadov. V etape realizácie sa predpokladá produkcia odpadov, ktoré vzniknú pri výkopových prácach a terénnych úpravách. Výkopová zemina bude priamo použitá na vytvorenie násypov a valov a rekultiváciu. Predpokladá sa aj vznik minimálneho množstva komunálneho odpadu v spojení s pracovnými silami, ktoré budú zabezpečovať realizáciu. Ide o odpady zaradené ako ostatné:

17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03

17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05

20 03 01 zmesový komunálny odpad

Prevádzka vodozádržných objektov po ukončení prác bude bezodpadová. Nie je potrebná obsluha ani údržba zariadení nad rámec existujúceho bežného užívania pozemkov, k produkcii odpadov nedôjde.

2.4. Hluk a vibrácie

V čase realizácie budú pôsobiť na lokalite mobilné zdroje hluku a vibrácií, t.j. stavebný stroj, prípadne stroje na terénne úpravy, a doprava na stavenisko. Plocha terénnych úprav bude pôsobiť ako stacionárny bodový zdroj. Pôjde o dočasné a krátkodobé pôsobenie veľmi nízkej intenzity.

Prevádzka vodozádržných opatrení nie je spojená s produkciou žiadneho hluku a vibrácií.

2.5. Iné výstupy

Prevádzka činnosti nebude produkovať žiadne fyzikálne výstupy ako sú teplo, žiarenie alebo magnetické polia. Zanedbateľná lokálna produkcia zápachu bude spojená s výfukovými plynmi zo stavebnej techniky a dopravy počas realizácie.

2.6. Vyvolané investície

Navrhovaná činnosť nemá nároky na vyvolané investície.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

3.1. Vplyvy na ovzdušie a klímu

Vplyvy na ovzdušie

Realizáciou vodozadržných prvkov nevznikne zdroj znečisťovania ovzdušia. Po zhutnení a zapojení vegetácie nebude dochádzať ani k uvoľňovaniu prachových častíc z narušených plôch pri zvýšenej veternosti. Prevádzka si nevyžaduje obsluhu ani údržbu, mobilné zdroje emisií nie sú relevantné.

Emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia z výfukových plynov a sekundárnej prašnosti možno očakávať na lokalite v realizačnom období, a to z činnosti stavebných strojov/stroja a stavebnej dopravy. Rozsah prác a využitia techniky bude časovo obmedzený a krátkodobý s priestorovým dosahom len na vlastné stavenisko a bezprostredné okolie. Zhoršenie kvality ovzdušia realizáciou zámeru sa neočakáva.

Vplyv na klimatické pomery

Ako vyplýva z posúdenia vplyvu na ovzdušie, realizácia ani prevádzka činnosti nemá prínos k emisii skleníkových plynov z technológií a z podporných činností v regionálnom ani globálnom meradle, je v súlade s požiadavkami na zmiernenie klimatických zmien, ktoré vyplývajú z *Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy* a následných dokumentov prijatých na národnej úrovni.

Z hľadiska adaptácie na klimatické zmeny, ktoré *rieši Stratégia EÚ pre adaptáciu na klimatické zmeny* a *Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy* predstavuje navrhovaná činnosť prínos, nakoľko jej predmetom sú konkrétne opatrenia, ktoré priamo smerujú k zmierneniu dôsledkov nepriaznivých zmien klímy na lokálnej úrovni.

Účelom navrhovanej činnosti je zadržiavanie povrchových vôd v mieste spadu a spomalenie ich odtoku z územia, čo znamená, že objem vody zadržaný na lokalite umožní zvýšiť transpiráciu na úkor odtoku. To má za následok priaznivejšiu vodnú bilanciu a následne aj úpravu mikroklimatických ukazovateľov ako sú teplota, výpar, vlhkosť vzduchu a i. Výsledkom sú priaznivejšie pomery aj v čase dlhotrvajúceho obdobia bez zrážok a extrémnych horúčav, t. j. zmiernenie následkov výkyvov počasia.

3.2. Vplyvy na povrchové a podzemné vody

V súlade s účelom navrhovanej činnosti je očakávaný vplyv na odtokové pomery územia, a to v pozitívnom smere. V zmysle hydrogeologického posudku (Envigeo, a.s., 12/2025) sa na lokalite nachádzajú slabo priepustné horniny, ktoré neumožňujú dostatočnú infiltráciu zrážkových vôd do podlažia, takže značná časť zrážok odteká rýchlym povrchovým odtokom po spádnicu do recipientu (tok Cerová). Očakávaný prínos spočíva v spomalení povrchového odtoku vody systémom líniových terénnych prvkov (plytké úvaly a rigoly) vedených prevažne v smere vrstevníc priečne na spádnice povrchového odtoku. Tie umožňujú zadržanie zrážkovej

vody spadnutej na záchytnej ploche a jej sústredenie v retenčných nádržiach počas dlhšieho obdobia a postupné efektívnejšie zasakovanie akumulovanej vody. Princípom zadržiavania povrchového odtoku je zachytiť vody, ktoré pri vysokých a intenzívnych zrážkach nestíhajú preniknúť do pôdy a vodozdržných geologických vrstiev z dôvodu nízkej infiltrácie, odtekajú priamo do toku a prudko navyšujú jeho okamžité prietoky. Ide o vody, ktoré nemajú vplyv na retenciu vody v krajine (nevytvárajú rezervu pre obdobie bez zrážok). Navrhované nádrže, úvaly a rigoly sa naplňajú len pri nadlimitných zrážkach, následne v období bez zrážok z nich voda postupne zasakuje do pôdy a priesakmi aj do toku. V čase sucha tak voda, ktorá bola zachytená v nádržiach pri privalových dažďoch, znižuje aktuálny deficit v povrchovom toku.

Systém retenčných prvkov bude prietochý. s prepadom prebytočnej vody do nižšie položených prvkov, z najnižšie položenej nádrže s prepadom do povrchového toku. Vzhľadom na kapacitu nádrží vypočítanú na cca 70 % povrchového odtoku z projektovanej plochy, do toku priamo odteká cca 30 % padnutých zrážok, zvyšok je sústredený v retencii a postupne dotuje tok v čase deficitu. To je predpokladom vyrovnanejšej bilancie vodného režimu v povodí toku Cerová najmä pri extrémnych stavoch v zrážkovej činnosti (prívalové dažde, obdobia sucha), čo má vplyv aj na prietoky recipientu Cerovej, ktorým je Osliansky potok (príspevok k obmedzeniu rizika povodňových stavov na dolnom toku).

V navrhovaných retenčných nádržiach vzniknú nové prvky povrchových vôd, ktoré budú zavodené v závislosti od aktuálnej zrážkovej činnosti, retenčnej schopnosti zhutnených svahov nádrží a rýchlosti priesakov do podlažia.

Ohrozenie kvality povrchových a podzemných vôd pri prevádzke činnosti je vylúčené. V období realizácie vodozadržných prvkov môžu byť zdrojmi potenciálneho znečistenia vôd stavebné stroje, riziko je ale relevantné len v prípade havarijného úniku technických kvapalín a ich prieniku do povrchových alebo podzemných vôd. Následky prípadnej havárie by boli s ohľadom na predpokladaný rozsah obmedzené. Potenciálnym zdrojom znečistenia by mohlo byť použitie hnojív a ochranných prostriedkov pri poľnohospodárskom využití, ktoré by mohli preniknúť do zadržiavanej vody a tým aj do podzemných a povrchových vôd. Vzhľadom na extenzívne využívanie TTP je to nepravdepodobné.

V blízkosti vodného toku Cerová sa navrhuje len dolná retenčná nádrž č. 3. V najbližšom mieste je umiestnená cca 10 m od brehovej čiary, čím je rešpektované ochranné pásmo drobného vodného toku (4 m).

Vzhľadom na nevýznamné riziká činnosti je vylúčený dopad na zachovanie dobrého chemického stavu a dobrého kvantitatívneho stavu dotknutého útvaru podzemnej vody v predkvartérnych horninách ani pre zachovanie dobrého chemického a ekologického stavu najbližšieho útvaru povrchových vôd Osliansky potok. To platí aj vo vzťahu k územiám vyhláseným na ochranu vodných zdrojov v širšom území, ktoré sú mimo lokality.

3.3. Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

Vodozadržné prvky budú vytvorené povrchovými terénnymi úpravami, pri ktorých dôjde k narušeniu pôdnej vrstvy, k plytkým výkopom (do 1,5 m) a násypom zemín. Zásah do hlbších podlažných vrstiev je vylúčený. Predpokladá sa, že materiál z výkopu bude následne použitý na násypy bez zriaďovania dočasných depónií a skryvky ornice.

V širšom území sú evidované plochy svahových deformácií, na lokalite činnosti sa nenachádzajú. Činnosť sa navrhuje v svahovitom teréne bez znakov erózie. Navrhované

terénne úpravy počítajú so zhutnením materiálu a stabilizáciou vegetačným krytom. Riziko erózie pôdy je relevantné len v krátkom čase samotnej realizácie v prípade výdatných zrážok. Prevádzka vodozádržných prvkov po rekultivácii bude mať priaznivý efekt na stabilitu a odolnosť pôdneho krytu aj podložia vďaka postupnému zasakovaniu zrážkovej vody a udržiavaním vyrovnanej pôdnej vlhkosti. Očakáva sa zmiernenie následkov v prípade extrémneho povrchového odtoku, ale aj extrémneho sucha a s tým súvisiacej erózie pôdy. Riziko znečistenia horninového prostredia a pôdy prevádzkou je vylúčené. Počas realizácie môže dôjsť ku kontaminácii pôdy ropnými látkami len v prípade havarijnej situácie použitých strojov alebo vozidiel, vzhľadom na rozsah prác len s lokálnym dosahom. Riziko je ovplyvniteľné.

3.4. Vplyvy na biotopy a rastlinstvo

Terénne úpravy potrebné pre vytvorenie vodozádržných prvkov budú spojené s lokálnym odstránením, resp. narušením vegetačného krytu, ktorý má sekundárny charakter a tvorí ho lúčny biotop, biotop zmiešaného lesa so zmeneným zložením a pozostatky bývalých záhrad. Poškodenie pri realizácii nádrží, úvalov a rigolu sa týka prevažne trávneho-bylinných porastov v rôznom stave od kvalitných pravidelne kosených po degradované a zarastajúce. Biotop Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky bude pravdepodobne dotknutý na ploche horného úvalu, časti dolného úvalu, nádrže č. 1 a výkopom rigolu na hornej lúke, ktorý je sčasti vedený hranicou lesa. Krátky úsek rigolu medzi nádržou 1 a 2 prechádza zmiešaným lesným porastom, pričom k záberu lesného biotopu nedôjde. Očakáva sa, že tu výkop bude realizovaný bez potreby výrubu drevín, dôjde len k dočasnému poškodeniu lesného podrastu. Nádrž č. 3 je situovaná na ploche medzi záhradami osady a brehovým porastom, realizácia si vyžiada odstránenie niekoľkých jednotlivých drevín, pričom ide prevažne o jedince jablone planej. Zásah do brehového jelšového porastu sa neočakáva. Rigol spájajúci nádrže 2 a 3 je vedený prevažne líniou medze, ktorá nie je kosená a zarastá náletom. Odstránenie drevín si realizácia rigolu nevyžaduje.

Po ukončení terénnych úprav, zhutnení a stabilizácii sa predpokladá, že na plochách nových objektov bude obnovený určitý typ sekundárneho biotopu, ktorý sa na lokalite v súčasnosti vyskytuje alebo pribudne ako nový. K strate prirodzených rastlinných spoločenstiev (lesy s prirodzeným zložením, biotop vodného toku a sprievodné porasty) nedôjde. Mozaika rôznych vegetačných prvkov ostane zachovaná, zmení sa mierne len pomer ich zastúpenia.

Na prevažnej časti narušených plôch dôjde k obnove trávneho porastu, pričom na dostupných miestach (svahy nádrží a úvalov) bude možné obnoviť doterajšie bežné užívanie na TTP, t.j. zabezpečiť aj obnovu biotopu Lk1. Na miestach s neefektívnym prístupom, napr. časť úvalov na styku s terénnou hranou a svahy nádrže č. 3 je možný samovývoj smerom k náletovej drevinovej vegetácii. Výskyt biotopu Lk1 nie je vylúčený, ale je len potenciálny (v podkladoch Správy CHKO Ponitrie nie je evidovaná významná plocha biotopu Lk1 v tejto lokalite), preto je prípadný záber plochy hodnotený len z hľadiska predbežnej opatrnosti a vyžaduje overenie vo vegetačnom období. Samotný záber plôch Lk1 v prípade jeho potvrdenia, nepredstavuje riziko významnej straty tohto typu biotopu na vlastnej lokalite ani v rámci širšieho riešeného územia. Pre zachovanie, resp. obnovu biotopu Lk1 v priaznivom stave na lokalite nie je kľúčové zachovanie súčasného stavu, ale pravidelné kosenie na plochách, ktoré sú dostupné a ostanú

dostupné aj v prípade realizácie činnosti, nakoľko aktuálne je evidentná degradácia porastov v okrajových častiach.

Na ploche retenčných nádrží sa predpokladá vznik troch vodných plôch, ktoré budú napájané zadržaním zrážkových vôd, v prípade nádrže č. 3 aj možným priesakom aluviálnych vôd z toku. V závislosti od dĺžky trvania zavodnenia plochy, t.j. rýchlosti zasakovania, vzniknú trvalé, periodické alebo občasné biotopy stojatých vôd, resp. podmáčané plochy mokradí. Počas kratšieho obdobia po intenzívnych zrážkach bude túto funkciu plniť aj plocha úvalov a rigolu.

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení, prevádzka vodozádržných prvkov priaznivo ovplyvní aj samotné podmienky existujúceho vegetačného krytu na lokalite (nároky na vodu, pôdu a mikroklimu), a to najmä vo vegetačnom období v prípade nedostatku zrážok.

Zámer rieši navrhované objekty tak, aby bol zachovaný prístup na pozemky lokality pre bežné užívanie aj po realizácii, takže bude umožnené kosenie TTP ako podmienka pre zachovanie lúčneho biotopu.

Z hľadiska celkového dopadu je podstatné, že záber existujúcich biotopov na lokalite vrátane plôch lúčneho biotopu Lk1 nesmeruje k urbanizácii, ale bude kompenzovaný vznikom nových biotopov (trvalé/periodické vodné plochy, mokrade) s väčšou diverzitou bioty. Realizáciou odporúčaní tohto zámeru je možné optimalizovať nevyhnutné zásahy, najmä vo vzťahu k reálne potvrdenému výskytu biotopu Lk1, a dosiahnuť vyššiu biologickú aj ekologickú hodnotu sekundárnych biotopov.

3.5. Vplyvy na živočíšstvo

Priamo dotknuté budú živočíchy v čase vykonávania terénnych úprav, kedy dôjde k zásahu do vegetačného krytu a pôdy. Predpokladá sa, že budú likvidované hniezda a úkryty zemných druhov ako sú najmä bezstavovce, zemné cicavce, prípadne plazy, ktoré sú trvalým biotopom viazané na pôdu a lúčny biotop. Pri výkopoch nie je vylúčené, že môže dôjsť aj k úhynu jedincov. Podobne sa dá očakávať, že môžu byť likvidované hniezda vtákov v krovinách a na stromoch, ktoré bude nutné jednotlivo odstrániť.

Realizácia si nevyžaduje trvalý záber pôdy, zastavanie a spevnenie plôch. navrhované objekty pre zadržiavanie vody budú mať poloprírodný charakter, po rekultivácii budú súčasťou súčasných trávnych porastov, resp. krovin a lesa. nedôjde teda k plošnému a nevratnému záberu biotopov živočíchov, ktoré sa na lokalite vyskytujú trvale alebo prechodne z dôvodu trofie. Oproti súčasnému stavu pribudnú sekundárne vodné biotopy a podmáčané plochy s trvalým alebo periodickým napájaním v závislosti od zrážok a retencie. Tieto budú plniť funkciu napájania pre živočíchy, najmä pre raticovú zver, ktorá sa tu hojne vyskytuje. V retenčných nádržiach vzniknú aj vodné plochy vyhovujúce pre reprodukciu obojživelníkov za podmienky vhodnej úpravy sklonu brehov. Vďaka zadržiavaniu vody zo zrážok a pozvoľnému zasakovaniu budú zavodnené podstatne dlhšie ako depresie a mláky priamo závislé na zrážkovej činnosti, čo vytvára priaznivejšie podmienky pre úspešné ukončenie reprodukčného procesu aj pre druhy, ktoré majú vyššie nároky na biotop. Nenáročnejšia kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) môže osídliť aj menšie periodické vody, ktoré môžu vzniknúť lokálne aj v úvaloch a rigoloch. Nové generačné biotopy priamo nadväzujú na lesné a krovité porasty, čo umožňuje obojživelníkom bezkolíznú migráciu na zimoviská a pobytové stanovišťa.

Rozšírením mozaiky viacerých typov stanovišť živočíchov na lokalite (lesný, krovitý, lúčny) o vodné prvky sa zvýši diverzita podmienok pre rôzne skupiny živočíchov.

Vodozádržné prvky nebudú vytvárať v krajine prekážku pre pohyb suchozemských živočíchov. Napojenie prepadu z tretej nádrže na koryto vodného toku Cerová nebude spojené s prekážkou v toku, migrácia vodných živočíchov nebude ovplyvnená. Prevádzka nemá žiadne rušivé a stresové pôsobenie, ktoré by mohlo mať dopad na prítomnosť živočíchov na lokalite alebo na ich potravnú migráciu.

Dočasné a krátkodobé vyrušovanie spôsobí realizácia zámeru (prevádzka stroja/strojov pri terénnych úpravách). Vzhľadom na rozsah a dosah hluku ide o nevýznamný vplyv na živočíchov. Ohrozenie hniezdenia vtákov viazaných na porasty v dosahu bude eliminované realizáciou mimo vegetačného obdobia.

3.6. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Krajinná štruktúra v širšom území sa realizáciou zámeru zmení nepatrne, súčasná mozaika krajinotvorných prvkov (lesné porasty, lúky a pasienky, nelesná drevinová vegetácia, vodné toky, rozptýlené osídlenie) ostane zachovaná. Pribudnú nové prvky (retenčné nádrže a úvaly), ktoré zvýšia diverzitu krajinnej štruktúry na lokalite. Budú plniť funkciu sekundárnych periodických alebo občasných vodných plôch v prípade zadržiavania zrážok, prípadne trávnych porastov v čase nedostatku zrážok. Vodozádržné objekty budú vytvorené jednoduchými terénnymi úpravami, zatrávnené alebo osídlené krovinami, nepribudnú pevné stavby, spevnené plochy ani technické štruktúry.

Na vzhľade a ráze krajiny sa zámer neprejaví, prvky na zadržiavanie vody sa po zapojení vegetačného krytu prirodzene prepoja na prostredie lúky, lokálne budú viditeľné len terénne nerovnosti (valy a násypy).

3.7. Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza mimo prvkov územného systému ekologickej stability. Vplyv na nadregionálne a regionálne biocentrá v širšom území je vylúčený vzhľadom na vzdialenosť od lokality činnosti a dosah jej výstupov.

Ohrozenie funkcie nadregionálneho terestrického biokoridoru Tribeč, ktorý je vymedzený približne 300 m západne do lokality, realizáciou vodozádržných opatrení je vylúčené. Naopak, ide o činnosť, ktorá je v dokumente Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Žarnovica (SAŽP, 2020) navrhovaná ako manažmentové opatrenie pre uvedený biokoridor, konkrétne *„Na vhodných miestach (spodné časti dolín, strmšie svahy) vybudovať suché poldre na záchyt zrážkovej vody, ktoré budú slúžiť ako bahníská a zdroj vody pre zver.“* Retenčné a zasakovacie prvky, ktoré sú predmetom navrhovanej činnosti, posilnia túto funkciu v území, ktoré nadväzuje na vymedzený priestor nadregionálneho biokoridoru.

3.8. Vplyvy na kultúrne pamiatky

Priamo na dotknutej lokalite ani v bezprostrednom okolí sa nenachádzajú žiadne kultúrne pamiatky alebo archeologické náleziská. Ohrozenie objektov a miest historickej a pamiatkovej hodnoty v dotknutej obci a širšom území vplyvom zámeru je vylúčené.

3.9. Vplyvy na využívanie územia a socio-ekonomické aktivity

Navrhovaná činnosť má charakter vodnej stavby, priamo vplýva na odtokové pomery územia a zlepšuje vodohospodársku bilanciu (retencia a postupné zasakovanie vôd), t.j. zmiernuje následky prívalových vôd a vysokých prietokov v tokoch v čase extrémnych zrážok a dotuje vodou v čase extrémne suchých období. S tým súvisí aj priaznivé ovplyvnenie hydrologických pomerov v nižších častiach povodia – na dolnom toku Oslianskeho potoka v obci Oslany (okr. Prievidza), ktorý v zmysle PMRP patrí medzi toky s potenciálne významným povodňovým rizikom spojeným s ohrozením obyvateľov, majetku a rurálneho využívania územia (bližší popis je v časti II. kap. 9 zámeru). Navrhované vodozádržné prvky majú charakter konkrétnych preventívnych protipovodňových opatrení na lesných a poľnohospodárskych pozemkoch v rámci povodia Oslianskeho potoka a jeho prítokov. Navrhovaná lokalita je súčasťou územia vymedzeného v zmysle PMRP ako územie vhodné pre realizáciu týchto opatrení.

Poľnohospodárska výroba v území bude ovplyvnená v malom rozsahu, nakoľko navrhované vodozádržné prvky sú situované na plochách TTP. K trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy nedôjde, objekty sú riešené formou terénnych úprav, ktoré umožňujú po realizácii obnovu trávnych porastov na časti plôch (svahy úvalov a nádrží). Časť úprav bude realizovaná na plochách TTP, ktoré neplnia svoju funkciu z dôvodu sťaženého prístupu poľnohospodárskej techniky (strmý svah, terénne hrany, zamokrené alúvium). Vodozádržné prvky sú riešené tak, že počas prevádzky nebudú brániť prístupu na poľnohospodárske plochy lokality za účelom hospodárenia (kosenie). Prínosom bude vyrovnannejšia bilancia v zásobovaní pôdy vlhkosťou, čo má vplyv aj na kvalitu kosených trávnych porastov.

Realizáciou činnosti nedôjde k trvalému záberu lesnej pôdy. Okrajovou časťou lesného porastu prechádza krátky úsek rigola, čo si nevyžaduje odstránenie drevín ani obmedzenie lesného hospodárenia v poraste. Rigol a časť retenčnej nádrže zasahuje do ochranného pásma lesa, čo nevylučuje realizáciu a nemá vplyv na funkcie a užívanie lesa.

Ostatné odvetvia ekonomiky (výroba, energetika, ťažba surovín, cestovný ruch, tretí sektor) v obci, okrese a regióne nebudú ovplyvnené. Navrhovaná činnosť nemá nároky na verejnú technickú infraštruktúru v území počas realizácie ani prevádzky. Umiestnenie prvkov nevyžaduje preložky inžinierskych sietí. Retenčné nádrže sú umiestnené mimo ochranného pásma vzdušného elektrického vedenia, križovanie rigola a úvalu nie je v rozpore s funkciou ochranného pásma.

Z hľadiska dopravy je relevantné len obdobie realizácie činnosti. Predpokladá sa využitie existujúcej dopravnej siete v území bez nároku na zmeny organizácie dopravy a obmedzenie bežnej premávky. Vodozádržné opatrenia sú riešené tak, že nedôjde k obmedzeniu prístupu na dotknuté pozemky (účelové poľné a lesné cesty).

V období realizácie je predpoklad priaznivého dopadu na podnikateľské prostredie z dôvodu požiadaviek na dodávku zemných prác a terénnych úprav. Prevádzka si nevyžaduje údržbu nad rámec bežného užívania TTP.

Z hľadiska prípadného budúceho využitia lokality je podstatné, že dotknutá obec nemá schválený územný plán. Súčasná parcelácia lokality teda nie je relevantným podkladom pre prípadný budúci rozvoj a výstavbu. Budúce využitie pre iný účel ako je súčasný (hospodárske usadlosti) sa výhľadovo nevylučuje, ale nie je aktuálne v príprave. Realizácia vodozádržných prvkov ako adaptačné opatrenie na zmiernenie následkov klimatických výkyvov na dotknutých

pozemkoch nepredstavuje prekážku, naopak zlepšuje miestne podmienky pre tento účel v prípade, že bude aktuálny.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Realizácia činnosti je navrhovaná mimo zastavaného územia obce. Najbližšie obytné prostredie tvorí osada Miert, ktorá sa nachádza na styku s južnou časťou navrhovanej lokality. Osadu tvorí 5 objektov využívaných rekreačne. Obyvatelia domov môžu byť negatívne dotknutí navrhovanou činnosťou len v období realizácie, pričom rozsah negatívnych výstupov (emisie, prašnosť, hluk) bude veľmi nízky, obyvatelia ich môžu vnímať len pri realizácii najbližších prvkov (nádrž č. 3, dolný úval), a to len vo veľmi krátkom čase. Zdravotné riziká sú nulové, vplyv na kvalitu života nevýznamný. Prevádzka vodozádržných prvkov nie je spojená so žiadnymi negatívnymi dopadmi na obyvateľov.

Priaznivý dopad na zdravie a kvalitu života bude súvisieť so samotným účelom navrhovanej činnosti (retencia povrchových vôd, zmiernenie výkyvov počasia). V súvislosti s protipovodňovou funkciou sa očakáva príspevok k zníženiu potenciálneho povodňového rizika pre obyvateľov obce Oslany v okrese Prievidza.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná v území s druhým stupňom ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 mimo vyhlásených chránených území. Je súčasťou chránenej krajinskej oblasti Ponitrie. Funkcia, charakter a umiestnenie navrhovanej činnosti nie je v rozpore s účelom a podmienkami ochrany tohto chráneného územia.

Na lokalite navrhovanej činnosti ani v jej bezprostrednom okolí sa nenachádzajú maloplošné chránené územia národnej siete ani územia európskeho významu a chránené vtáčie územia, takže je vylúčený priamy vplyv realizácie na predmety ochrany chránených území v širšom okolí. Predmetom ochrany najbližších chránených území SKUEV00013 Stráž, SKUEV4036 Radobické lúky, SKUEV4028 Brezová a Prírodná rezervácia Dobrotínske skaly sú biotopy, prípadne druhy, ktoré nemajú priamu ekologickú väzbu na lokalitu projektu. Vzhľadom na to aj na vzdialenosť lokality od hraníc je vylúčené aj riziko nepriameho ovplyvnenia.

Územie európskeho významu SKUEV0273 Vtáčnik sa nachádza cca 1 km severozápadne a predmetom ochrany sú okrem iného aj veľké šelmy, u ktorých sú podstatné aj väzby na územie mimo hraníc vlastného UEV z dôvodu zachovania migračných prepojení. Lokalita navrhovanej činnosti nie je situovaná v kľúčovom priestore vyššej migrácie veľkých šeliem. Vodozádržné opatrenia nie sú spojené so vznikom bariér alebo vyrušovania, ktoré by bránili pohybu jedincov v prípade náhodného výskytu. Nepriamy dopad na predmety ochrany tohto územia je vylúčený.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.

Nepriaznivé vplyvy navrhovanej činnosti sa očakávajú len v etape realizácie terénnych úprav (hluk, emisie, riziko úniku znečistenia). Vplyvy budú len dočasné a krátkodobé (v rozsahu dní), nízkej intenzity a lokálne bez dosahu na širší priestor. Možno ich označiť ako nevýznamné.

Prevádzkové obdobie nebude spojené s negatívnymi vplyvmi na zložky prostredia a zdravie ľudí. Po ukončení realizácie sa očakáva priaznivý dopad na viaceré zložky prostredia (vodná bilancia, klimatické pomery, pôda, biodiverzita) v súlade s účelom činnosti. Vplyv sa hodnotí ako stredne významný, s dosahom na lokalitu a povodie toku Cerovej a jeho recipientu.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na umiestnenie a charakter činnosti a dosah jej predpokladaných vplyvov sa dopady na životné prostredie presahujúce štátne hranice neočakávajú.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Vyvolané súvislosti nad rámec tých, ktoré sú popísané v predchádzajúcich častiach zámeru sa nepredpokladajú.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Podstatné riziká realizačnej fázy sú popísané v časti vplyvov na zložky životného prostredia, sú viazané na mimoriadne situácie a havarijný stav spôsobený zlyhaním techniky alebo ľudského faktora (znečistenie vôd a pôdy ropnými produktmi a pod.). Štatisticky sa jedná o vysoko nepravdepodobné a preventívne ovplyvniteľné situácie.

Prevádzka činnosti nie je spojená s použitím rizikových technológií ani techniky a obsluhy, ktoré by mohli zlyhať. Vzhľadom na povahu navrhovanej činnosti zameranej na zvyšovanie odolnosti krajiny voči nepriaznivým situáciám prírodného charakteru (prívalové dažde, extrémne sucho a pod.) nie je riziko, ktoré vyplýva z týchto faktorov, relevantné.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

- V zmysle požiadavky orgánu štátnej vodnej správy v ďalšej projektovej príprave je potrebné v rámci výpustného objektu vybudovať opevnenie svahov koryta toku kamennou dlažbou alebo rovnatinou obojstranne od výpustného objektu na dĺžke min. 2 m a výpustný objekt vyhotoviť v súlade s STN 752102 tak, aby lícovál s profilom koryta toku a aby žiadna jeho časť nezasahovala do prietochného profilu.
- V ďalšej projektovej príprave na základe podrobného zamerania sa odporúča úval č. 2 (dolný) trasovať prednostne v línii vrstevnice úpäťm svahu, ktorý z dôvodu vylúčenia užívania zarastá náletom, tak, aby bol v celej dĺžke spádovaný prirodzene po vrstevnici do retenčnej nádrže č. 1; na základe toho upraviť návrh prepádového rigolu, ktorý vedie po spádnici z úvalu č. 1 do rigolu medzi nádržou č. 2 a nádržou č. 3.
- V ďalšej projektovej príprave na základe podrobného zamerania sa odporúča úval č. 1 (horný) trasovať v línii terénnej hrany nad svahom, ktorý sa nekosí z dôvodu vyššieho sklonu, čo umožní prirodzenú sukcesiu na násype úvalu s prepojením na plochu nelesnej drevinovej vegetácie a obmedzí záber lúčneho biotopu Lk1.

- Realizáciu jednotlivých prvkov riešiť u každého v jednej ucelenej etape, v rámci ktorej sa vykoná odstránenie bioaktívnej vrstvy pôdy, terénne úpravy do projektovaného tvaru, zhutnenie a následne aj rekultivácia s použitím odobratej vrchnej vrstvy pôdy.
- Konečné umiestnenie rigolov a prvkov sa odporúča spresniť tak, aby sa prispôbilo miestnym podmienkam terénu a porastom drevín; nevyhnutný výrub drevín vykonať jednotlivo len u jedincov, ktoré budú v bezprostrednej kolízii s terénymi úpravami, výrub vykonať mimo vegetačného obdobia.
- Pri realizácii prvkov sa požaduje použiť kamenivo a štrk (všetky frakcie) typické pre danú lokalitu, t.j. suroviny z miestnych zdrojov, ktoré sa prirodzene nachádzajú v riešenom území v súlade s jeho geologickým podkladom, vylúčiť použitie kameniva iného pôvodu.
- Pri realizácii nádrže č. 3 zabezpečiť vhodné vymedzenie priestoru terénnych úprav tak, aby sa vylúčil pohyb stroja v blízkosti vodného toku a poškodenie brehového porastu.
- Pri realizácii terénnych úprav sa požaduje použiť výlučne ľahké stavebné stroje v dobrom technickom stave za účelom vylúčenia zhutňovania pôdy a potenciálneho havarijného znečistenia, požaduje sa vylúčiť zriaďovanie skládok ropných látok a manipulácie s nimi počas výstavby.
- Počas realizácie sa požaduje zmierňovať vplyv prašnosti technickými opatreniami: počas prepravy prašných materiálov materiál zakrývať, pokiaľ nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou materiálu, a dopravné trasy a manipulačné plochy pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchu na zabránenie rozprašovaniu.
- Vyhĺbenie retenčných nádrží vykonať tak, aby mali nepravidelný tvar a diferencovaný sklon brehov (miernejší v niektorých častiach) za účelom vytvorenia druhotného biotopu s vyhovujúcimi podmienkami pre rozmnožovanie obojživelníkov, za účelom prístupu zveri k napájaniu a vylúčeniu vzniku pasce pre drobné živočíchy.
- Na plochách terénnych úprav a novovytvorených prvkov (svahy nádrží a úvaly), kde bude možné zabezpečiť následné kosenie v rámci bežného užívania TTP, sa odporúča obnoviť lúčny biotop napr. metódou tzv. senného kvetu z okolitých plôch, ktoré sú pravidelne kosené.
- Narušené plochy vodozádržných prvkov, kde bude po realizácii prístup techniky pre užívanie obmedzený, sa odporúča ponechať na spontánne osídlenie a prirodzenú sukcesiu, napr. na styku s existujúcimi plochami náletových porastov drevín. Je nutné vylúčiť výsadbu nepôvodných a stanovištne nevhodných druhov.
- Na zádržnej ploche opatrení (dotknuté pozemky TTP) je potrebné vylúčiť prípadnú aplikáciu hnojív a ochranných prostriedkov za účelom zabránenia eutrofizácie a znečistenia akumulovanej vody.
- V ďalších stupňoch prípravy sa požaduje overiť výskyt a stav biotopu európskeho významu Lk1 na lokalite, vymedziť jeho hranice v súvislosti s umiestnením navrhovaných prvkov, vyčíslieť plochu, na ktorej bude biotop zničený, a navrhnúť kompenzačné opatrenia.
- Navrhované opatrenia týkajúce sa druhotných biotopov, rekultivácie a vegetačných úprav a prípadnej kompenzácie záberu biotopu Lk1 sa odporúča konzultovať s územne príslušnou zložkou ŠOP SR (Správa CHKO Ponitrie).
- V rámci povoľovacieho procesu je potrebné zabezpečiť súlad s ustanoveniami zákona 543/2002 - výrub drevín rastúcich mimo les (§ 47, § 48), zásah do biotopu Lk1 (§ 6, § 12), činnosti v 2. stupni ochrany (§ 13).

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Vývoj územia v prípade nulového variantu je daný súčasným využívaním lokality a jej potenciálom pre prípadné iné využitie v budúcnosti. V prípade zachovania súčasného stavu je predpoklad, že TTP na lokalite budú využívané kosením, pričom zachovanie a kvalita lúčneho porastu bude závisieť od spôsobu a častosti vykonávania zásahu. Na terénnej hrane s vyšším sklonom je pravdepodobné, že na ploche bude pokračovať sukcesia drevín z dôvodu vylúčenia kosby. Postupná degradácia je zrejma aj v dolnej časti lúky v alúviu vodného toku, kde je kosenie obmedzené pravdepodobne z dôvodu lokálneho podmáčania.

Dotknutá obec nemá schválený územný plán, z ktorého by vyplývali iné zámery na predmetných parcelách. Z parcelácie lokality v zmysle KN a informácií navrhovateľa vyplýva zámer budúceho využitia v nadväznosti na osadu Miert (rekreačná zástavba, rodové usadlosti). V prípade budúceho záujmu o takéto využitie lokality nie je vylúčená urbanizácia plôch TTP a zásadnejšia zmena lokálnej krajiny štruktúry, aktuálne však takéto zámery nie sú v príprave.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Územie dotknuté navrhovanou činnosťou sa nachádza na území obce Veľké Pole. Obec nemá schválený územný plán. V zmysle platného dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole na obdobie 2021 až 2026 sa neuvádzajú konkrétne ciele a opatrenia, ktoré súvisia s navrhovanou činnosťou, a neuvádzajú sa ani opatrenia, s ktorými by bola v rozpore.

V mierke rozvoja regiónu v zmysle Územného plánu VÚC Banskobystrického kraja z r. 1998 v znení doterajších zmien a doplnkov (2004, 2007, 2009, 2014 a 2020) sú v predmetnom území vymedzené poľnohospodárske plochy a plochy rozptýleného osídlenia. Zo záväzných regulatívov územného plánu VÚC sú pre navrhovanú činnosť umiestnenú na TTP všeobecne relevantné zásady v časti 2.2. *Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo*, konkrétne:

2.2.3. v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia;

2.2.7. vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd.

Zároveň navrhovaná činnosť nie je v rozpore s ďalšími záväznými regulatívmi, najmä v časti 4 *V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu* (neobmedzuje tradičné extenzívne užívanie TTP, rešpektuje chránené územia a prvky územného systému ekologickej stability a podmienky ich ochrany, podporuje diverzitu prírodných prvkov) a zároveň nelimituje prípadné budúce využitie lokality v súvislosti s blízkou rozptýlenou zástavbou v prípade budúceho územného plánu dotknutej obce.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

V zmysle zákona 24/2006 navrhovaná činnosť podlieha zisťovaciemu konaniu. Pri komplexnom posúdení neboli zistené žiadne závažné skutočnosti, ktoré by si vyžadovali podrobnejšie

hodnotenie v ďalšom stupni posudzovania. Všetky neurčitosti v tomto štádiu je možné uspokojivo riešiť v ďalšej projektovej príprave a povoľovacom procese pri rešpektovaní navrhovaných opatrení a odporúčaní predloženého zámeru. Vzhľadom na charakter činnosti sú podstatné riešenia týkajúce sa zásahu do lúčneho biotopu a jeho užívania, minimalizácie vplyvov v čase realizácie a optimalizácie umiestnenia a funkčnosti navrhovaných objektov. Pre zabezpečenie súladu s ustanoveniami zákona 543/2002 - výrub drevín rastúcich mimo les (§ 47, § 48), zásah do biotopu Lk1 (§ 6, § 12), činnosti v 2. stupni ochrany (§ 13) nie je nutné ďalšie posudzovanie zámeru.

Vzhľadom k súčasnemu stavu poznania a dostupných informácií možno konštatovať, že posúdenie zámeru v procese zisťovacieho konania dostatočne preverilo všetky súvislosti, potenciálne vplyvy a možné riziká vyplývajúce z realizácie zámeru. Pokiaľ v pripomienkovom konaní nebudú uplatnené závažné a relevantné pripomienky nad rámec predloženého hodnotenia a opatrení, odporúčame ukončiť proces pre predmetnú navrhovanú činnosť v zisťovacom konaní bez požiadavky na ďalšie posudzovanie v zmysle zákona 24/2006.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti pre výber optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť je okrem nulového variantu predložená v jednom realizačnom variante. Z povahy navrhovanej činnosti je zrejmé, že bude nutne spojená s určitým rozsahom zásahov na lokalite a súvisiacich vplyvov na niektoré zložky prostredia. Z hľadiska dočasných, krátkodobých vplyvov a rizík v tejto etape je teda realizačný variant nevyhnutne hodnotený ako nepriaznivejší v porovnaní s variantom nulovým, rozhoduje teda miera významnosti vplyvov v prípade realizácie. Zároveň prínosy navrhovanej činnosti, ktoré sú dané jej samotným účelom, sú spojené s uskutočnením navrhovaného zámeru a v prípade nulového variantu sa nedostavia.

Pre relevantné porovnanie a výber odporúčaného variantu bol použitý nasledovný súbor kritérií:

1. miera poškodenia a rizika ohrozenia zložiek životného prostredia s dôrazom na trvalé a nevratné zmeny:
 - vplyvy na zložky prostredia (ovzdušie a klíma, odtokové pomery, povrchové a podzemné vody, horninové prostredie, pôdna zložka);
 - možné riziká pre biodiverzitu, chránené územia, prvky územného systému ekologickej stability, štruktúru a vzhľad krajiny;
 - riziko pre zdravie ľudí, kvalitu a pohodu života,
2. prínosy vyplývajúce z účelu činnosti (adaptácia na zmeny klímy):
 - trvalý efekt vodozádržných opatrení.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Na základe podrobného vyhodnotenia potenciálnych dopadov navrhovanej činnosti z predchádzajúcich častí zámeru bolo vykonané zhrnutie podľa určených kritérií pre oba varianty:

Nulový variant

1. nulový vplyv a riziká pre zložky prostredia, len v prípade biotopov je potenciálne možná zmena súčasného stavu v závislosti od spôsobu a intenzity užívania TTP a súvisiacej sukcesie; nulový vplyv na obyvateľstvo a jeho aktivity;
2. nulový prínos z hľadiska efektu vodozádržných opatrení pre zmiernenie klimatických výkyvov, spomalenie odtoku a prevenciu povodňových stavov;

Realizačný variant - realizačná fáza

1. nevýznamný lokálny, dočasný a krátkodobý vplyv na zložky prostredia (morfológia, pôda, biotopy) spojený s terénnymi úpravami; zanedbateľné dočasné a krátkodobé riziko znečistenia vody, pôdy, ovzdušia, bez vplyvu na obyvateľov; bez ovplyvnenia chránených území, prvkov USES;
2. bez relevantných prínosov.

Realizačný variant – fáza prevádzky

1. nulový nepriaznivý vplyv a riziká pre zložky prostredia, obyvateľov a pod.;
2. dlhodobé a trvalé priaznivé vplyvy na zložky prostredia (vodné pomery, pôda, klíma); priaznivý vplyv na biodiverzitu (nové typy biotopov a krajinných prvkov, podmienky pre živočíchy); zmiernenie extrémnych stavov počasia (prínos pre užívanie pôdy a obyvateľov), prínos k ochrane pred povodňovými stavmi v nižších častiach povodia.

V porovnaní je zrejmé, že nulový variant nemá prínosy podľa kritérií č. 2. a je indiferentný z pohľadu kritérií č. 1. Variant realizácie je prínosný z hľadiska priaznivého efektu (kritériá 2) s nevýznamným dočasným a krátkodobým negatívnym vplyvom na prostredie (kritériá č. 1).

Variant predložený týmto zámerom možno považovať vo výsledku za vhodné riešenie.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Vykonané hodnotenia ukázali, že navrhovaná činnosť je environmentálne prijateľná a v porovnaní s nulovým variantom prospešnejšia.

Povaha realizácie vodozádržných opatrení vylučuje neúnosné znečistenie a narušenie jednotlivých zložiek životného prostredia počas výstavby aj zdravotné riziká pre obyvateľstvo. Prevádzkové negatívne vplyvy a riziká sú nulové. Zámerom nebudú nepriaznivo dotknuté chránené územia národnej ani európskej siete ani iné záujmy ochrany prírody.

Prínos je daný charakterom činnosti ako adaptačného opatrenia na zmiernenie následkov klimatickej zmeny, prejaví sa spomalením povrchového odtoku zvýšenou retenciou vody, zmiernením výkyvov spôsobených extrémnymi stavmi počasia (vodná bilancia, mikroklima) na lokalite, podporou biodiverzity vznikom druhotných biotopov a podmienok pre živočíchy a pod.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

Príloha 1: Situácia lokality navrhovanej činnosti

Príloha 2: Situácia projektu (prevzaté zo stavebného zámeru, spracovateľ: Ing. Žember)

Príloha 3: Retenčná nádrž RN1 (prevzaté zo stavebného zámeru, spracovateľ: Ing. Žember)

Príloha 4: Retenčná nádrž RN2 (prevzaté zo stavebného zámeru, spracovateľ: Ing. Žember)

Príloha 5: Retenčná nádrž RN3 (prevzaté zo stavebného zámeru, spracovateľ: Ing. Žember)

Príloha 6: Fotodokumentácia

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

- Vodozádržné opatrenia nad obcou Miert, stavebný zámer; Ing. Žember, máj 2025;
- Vodozádržné opatrenia nad obcou Miert v k.ú. Veľké Pole, hydrogeologický posudok, ENVIGEO, a.s., Banská Bystrica, december 2025;
- Závazná časť územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 263/1998 Z.z. v znení VZN BBSK č. 4/2004, č.6/2007, č.14/2010, č.27/2014 a 55/2024;
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žarnovica, Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica, december 2013;
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole na programové obdobie 2021 – 2026;
- Plán manažmentu čiastkového povodia Váhu – aktualizácia 2021, MŽP SR, 2021;
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu – aktualizácia 2021, MŽP SR, december 2021;
- Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu, aktualizácia 2024, MŽP SR, december 2024;
- Usmernenie pre integráciu klimatických zmien a biodiverzity do posudzovania vplyvov na životné prostredie, European Union, 2013, Europe Direct č. 0080067891011;
- Danko, Š., Darolová, A., Krištín, A., 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku, VEDA, Vydavateľstvo SAV, Bratislava;
- Franko, o., Remšík, A., Fendek, M., 1995: Atlas geotermálnej energie Slovenska, Geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava;
- Miklós, L., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. I. vyd., Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia;
- Maňkovská, B.1996: Geochemický atlas Slovenska, Lesná biomasa. Geologická služba Slovenskej republiky;
- Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava;
- Viceníková, A., Polák, P. (eds.), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku. ŠOP SR, Banská Bystrica;

- GLUCH, A. a kol.: Prehľadné mapy prírodnej rádioaktivity [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2021. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/radio>;
- Mapa zosuvných území dostupná na <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>;
- <https://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/39>;
- Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov;
- www.velkepole.sk;
- <http://maps.sopsr.sk/mapy/map.php>;
- www.biomonitoring.sk;
- <http://www.podnemapy.sk/default.aspx>.

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Stanovisko ŠOP SR, správy CHKO Ponitrie zo dňa 10. 11. 2025 vyžiadané navrhovateľom o poskytnutie informácií o záujmoch ochrany prírody a krajiny na lokalite navrhovanej činnosti.

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Pre projekt, ktorý je predmetom navrhovanej činnosti, bola spracovaný stavebný zámer (Ing. Ján Žember, Bojnice, 05/2025) a na povoľovacom orgáne bol začatý a následne prerušený povoľovací proces. Tento zámer je spracovaný pre zisťovacie konanie podľa zákona 24/2006, ktoré je predpokladom pre vydanie povolenia činnosti.

V rámci doterajšej prípravy projektu bol spracovaný hydrogeologický posudok pre navrhovanú činnosť (ENVIGEO, a.s., december 2025).

VIII. Miesto a dátum vypracovania doplneného zámeru

Likavka, marec 2026

IX. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia zámeru

RNDr. Mária Zuskinová
Z&M consult
034 95 Likavka 276

2. Potvrdenie správnosti údajov

Z & M consult
RNDr. Mária Zuskinová
Pod hradom 276
034 95 Likavka

V Likavke, 31. 3. 2026

.....
RNDr. Mária Zuskinová

V Bratislave, 31. 3. 2026

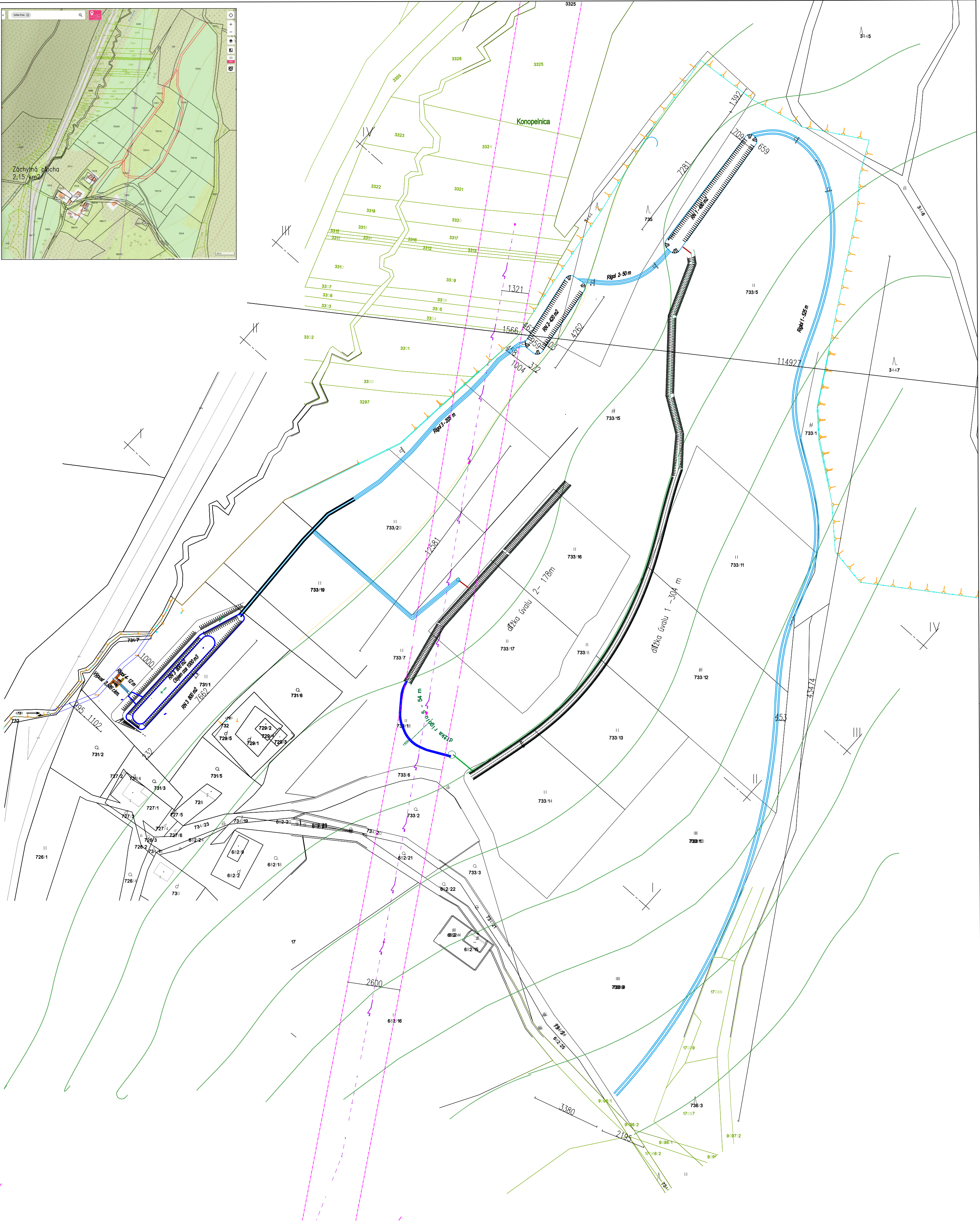
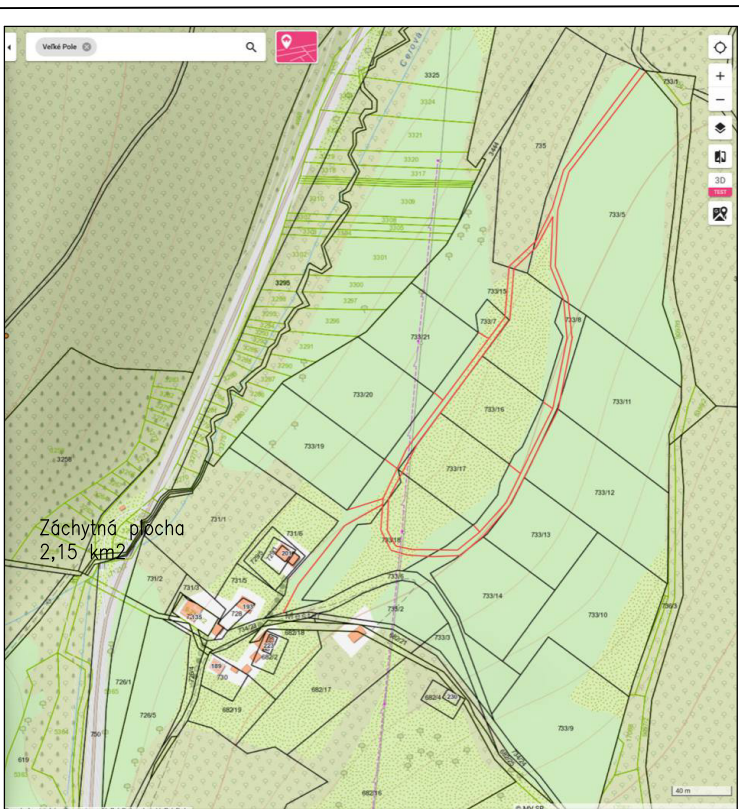
.....
Ing. Richard Bezák

PRÍLOHY

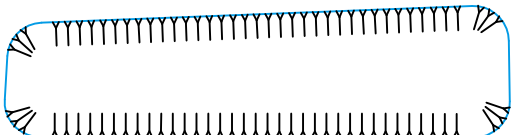
Situácia lokality zámeru

Zdroj: <https://zbgis.skgeodesy.sk/mapka/sk/kataster>

LEGENDA

Retenčná nádrž

Zberný rigol

Spádisko na rigoli

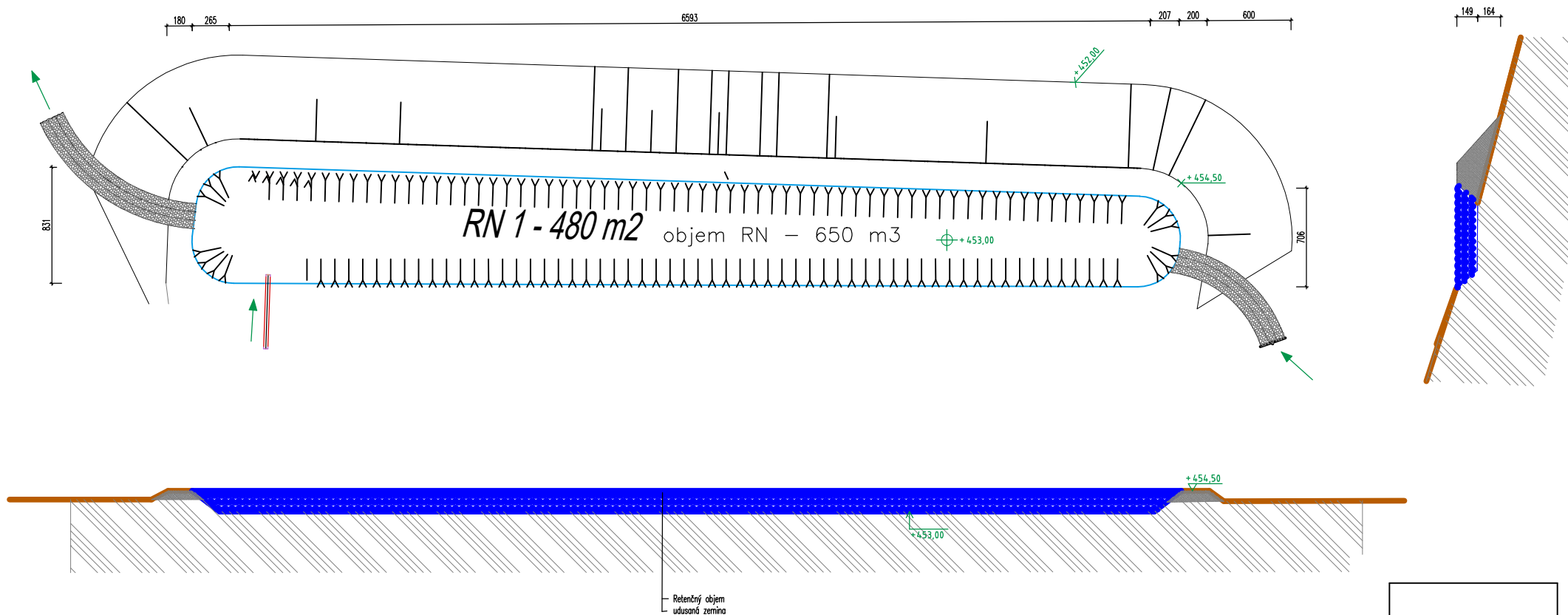
Úval

ochranné pásmo

kótované v cm

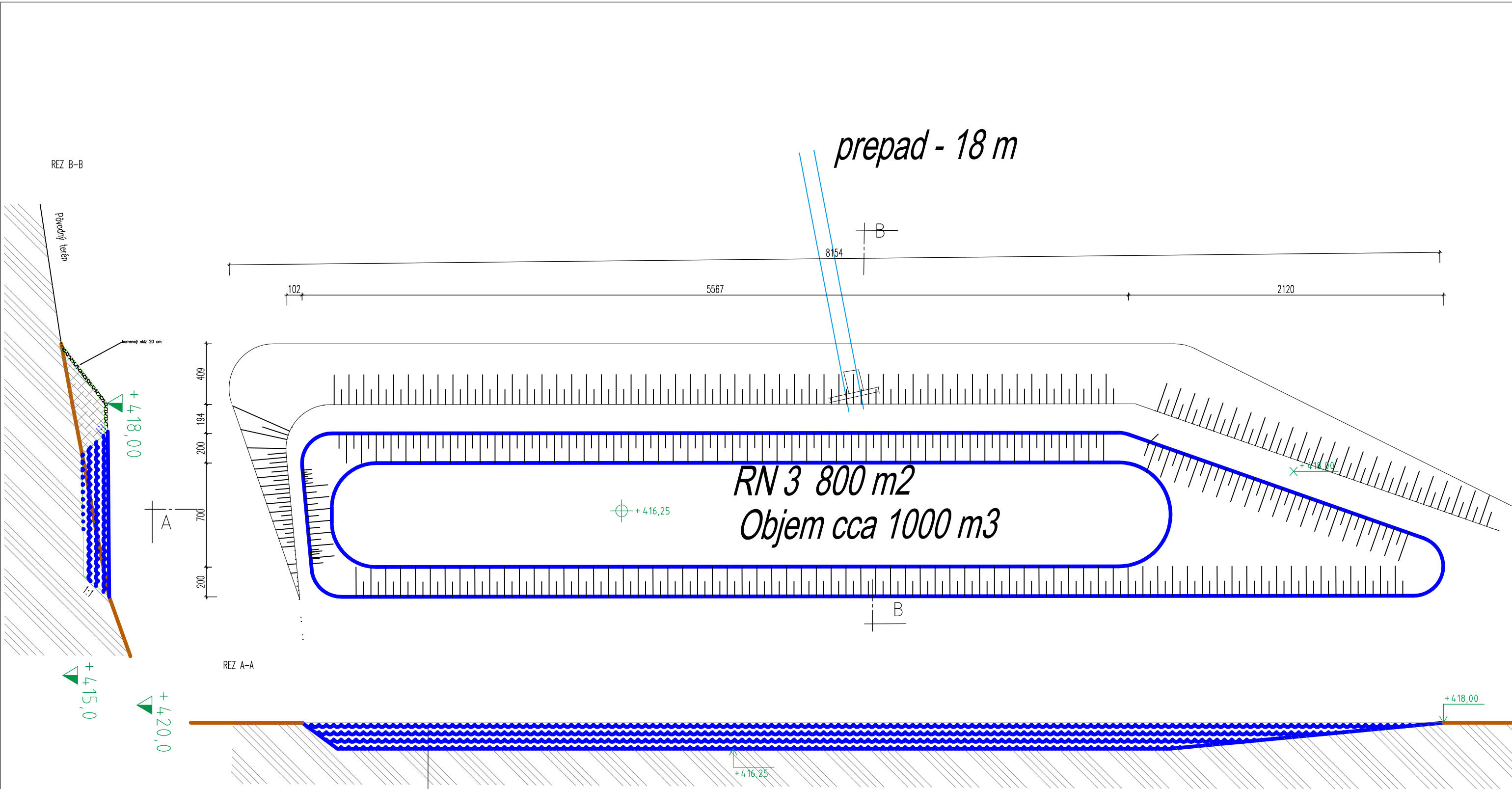
stavebník: DERISA v.o. ulica Břidlicová 5582/15, PSČ 84107, Bratislava			
miesto stavby: k.ú. Veľké Pole,			
zodp. projektant: Ing. Rastislav Kohút, aut.inžinier, 5299*12			
projektant: Ing. Ján Zemmer			
stavba: Vodozadržné opatrenia mimo vodných tokov		stupeň dok.	SZP
na zmenu adaptácie klímy		zákazka č.	2025
v k.ú. Veľké Pole		dátum:	05/2025
výkres: Situácia		mierka:	1:1200
		č.v.	2

kótované v cm

stavebník:	
miesto stavby:	
zodp. projektant:	Ing. Rastislav Kohút, aut.inžinier, 5299*12
projektant:	Ing. Ján Zember
stavba:	Vodozádržné opatrenia
výkres:	RN 1
stupeň dok.	SP
zákazka č.	
dátum:	
mierka:	č. 9

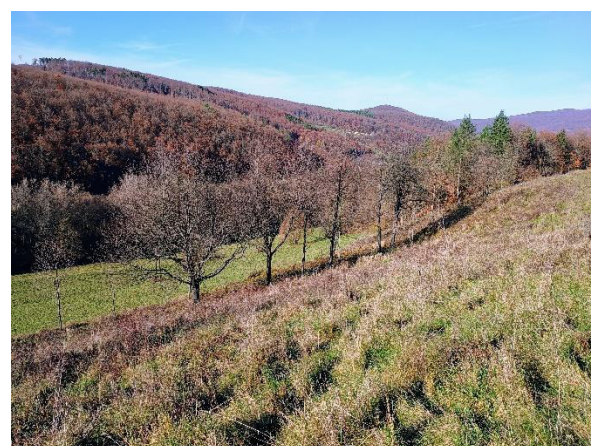

kótované v cm			
stavebník:			
miesto stavby:			
zodp. projektant: Ing. Rastislav Kohút, aut.inžinier, 5299*12			
projektant: Ing. Ján Žember			
stavba: Vodozádržné opatrenia		stupeň dok.	SZP
		zákazka č.	202025
		dátum:	05/2025
výkres: RN 3		mierka: 1:250	č.v. 7

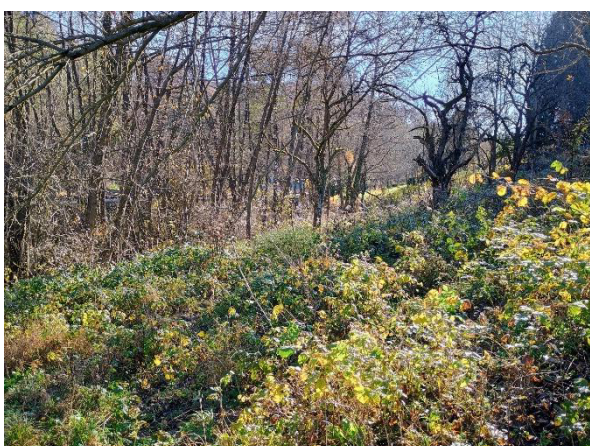
Fotodokumentácia

lokalita zámeru – dolná lúka (vľavo), horná lúka (vpravo)

terénna hrana s náletom drevín medzi dolnou a hornou lúkou (navrhované úvaly č. 1 a č. 2)

umiestnenie retenčnej nádrže č. 3 (vľavo) a nádrže č. 2 (vpravo)